

Miért tiltakozik egy termelősövetkezeti tagsága a Legfelsőbb Bíróság döntése ellen?

(Írásunk a 4. oldalon)

Augusztus 20-i ünnepek

— Állami és egyházi ünnepeken, politikai nagygyűléseken, a különböző pártok és szervezetek rendezvényein tisztelegtek az államalapító Szent István király emlékének, s köszöntötték az új kenyert városban és falun vasárnap. Bár a naptárkészítők egy esztendeje még mint az Alkotmány ünnepét jelölték meg augusztus 20-át, mégis ezen a pirosbetűs ünnepponon nem az 1949-es alaptörvényt ünnepelték, hanem a hazánk jövődjéhez, a jogál-

lamisághoz kapcsolódó gondolatok álltak a középpontban. A polémikus hangvételű vitaforumok a múltat értékelő, s az útkeresés nehézségeit tükröző beszédek mellett jutott idő, s volt kedv is ahhoz, hogy kulturális rendezvényekkel, szabadidős programokkal színesedjen az ünnep.

A korábbi hagyományokat felelevenítő, s minden bizonynyal újakat is teremtő események ezeket vonzottak.

*

Boglárlelle Szentistvánkor

1946. óta először újra nemzeti zászló lengett Boglár és Lelle főterén augusztus 20-án. A város vezetői, de kiváltképp a Balatonboglári Mezőgazdasági Kombinát igencsak kitettek magukért, hogy emlékeztessék tegyék — mint ahogyan a szombati nagygyűlés MDF-es szónoka fogalmazott a „negyven év után első Szent István-i ünnepe”. Mint ahogyan azt Gaál Antal elmondta a többezres tömeg előtt, eddig csak egy idegen hatalom és annak kiszolgálói által ránk kényszerített alkotmányt ünnepeltünk, de ez a nap már nem az alkotmány ünnepe.

A hét végén Balatonboglárt és a Platán strand környékét felkereső sokezer érdeklődő számtalan kulturális programban gyönyörködhetett, s azok sem csalódhattak, akik ínycsiklandó ételekre és italokra vágytak, lévén immár hagyományosan az új kenyér ünnepe a Boglári Szüret nyitónapja is.

Diplomata vendége is volt Boglárnak az ünnepen: Tadeusz Czechowicz. Lengyelország budapesti nagykövete a lengyel-magyar barátsági napok kezdetét bejelentendő érkezett a dél-balatoni városba.

— Lékó —

VOLT FOCI IS

Képes tudósításunk a PMSC—FTC labdarúgó mérkőzésről az 5. oldalon

Huszonegyedik huszonegyedik évfordulóján

A csehszlovákiai agressziókról

Az augusztus 17-i napilapok hírül adták az MSZMP Politikai Intézőbizottságának állásfoglalását a közelgő inváziós évforduló kapcsán aktuális „csehszlovák kérdés” némely vonatkozásáról. A mintegy negyven sornyi, a Magyar Nemzetben „A mai vezetés nem azonosul az 1968-as döntéssel” címen összefoglalt pártvélemény hemzseg az elkedvetlenítő, ide-oda tekintgető, pipogya kétértelműségektől, az ide is egy kicsit, oda is egy kicsit már-már karikatúrisztikus elegyítésétől.

Maga a tény, hogy létrejött egyfajta állásfoglalás, az nyilván az „ide is egy kicsit” jegyében következett be. Az a körülmény, hogy a címében a „nem azonosul” kifejezés szerepel az „elitéli” helyett, már nyilván jópont az „oda is egy kicsit” irányába. Maga a kérdés, hogy egy testület mivel azonosul és mivel nem, érdekes szempont lehet az egyes testületek önazonosságát vizsgáló politológiai lélektan számára, a politikai méltányosság igényeinek azonban édeskevés, ha az a testület, amely parlamenti jóváhagyás és hadüzenet nélkül az ország hadseregével áttörte az államhatárt és egy szomszéd ország területén hadműveleteket végzett, csupán arra szorítkozik, hogy azonosságadatoknak aktuális rezdüléseiről lelke mélyét feltáró mutatóvonalakat végez, ahelyett, hogy elitélné, megbánná és restellné akkori lépéseit, kárvallottait megkövetné és kinyilatkoztatná, hogy az ilyesféle történelmi agressziókat illetően a károkozók felelősségének elvét vallja. Mi több, az akkori — és maig jogfolytonos — magyar politikai hatalom hozzájárult ahhoz is, hogy az ország területéről kiindulva, egyik szomszédja ellen egy harmadik ország hadereje szintén hadműveleteket folytasson. Ezért is illendő szomszédunkat megkövetni, és illendő megemlékezni arról is — ma, az 50. évforduló közeledtével —, hogy a II. világháború nyitányát képező, körgyűrűbe felfejlődő, Németország, Szlovákia és a Szovjetunió által végrehajtott lengyelországi hadjáratok idején a magyar állam igenis ellenállt az agresszor átbocsátást, hadállás és hídfőállás biztosítását követelő óhajának. Bizony, hatvannyolcban nem így volt!

Sovány vigasz ehhez képest a nyilatkozatban közzétett megállapítás, miszerint „... az akkori vezetés a nemzetközi kapcsolatok alapvető normáit és a szocializmus érdekeit tiszteletben tartva eredetileg a politikai rendezés híve volt”. Ki nem volt az, tisztelt nyilatkozók, ki nem? Ki az, aki nem szeretné csak szemöldökráncolással (pláne, ha jó sűrű és bozontos az a szemöldök) elérni, amit kardforgatással csak sokkal keservesebben lehet.

Tohonya, elmandarinosodott világunkban azért, higgyék el a kedves nyilatkozók, úgyszólván mindenki jobban szereti a „békés rendezést”. Hogy a Duna partján is jobban szerették volna azt amá nyáron, még nem olyan leszerelő, még nem olyan megkövetést fölsőlegessé tevő tényező, mint a nyilatkozat kiadói gondolnák.

Sok szó esett mostanában a tököli csalárd fogolyejtésről, a garanciát adó szónoklatok után a jugoszláv nagykövetség előtt hirtelenjében letartóztatott autóbusról. Ne feledkezzünk meg ezek hatvannyolcas analógiáiról se: nem is annyira a tisztaágcsernyői pullmannkocsiról, ahol még megnyugtatóan feszült volt a légkör, de az inváziót röviddel megelőző, nyájas, mézes-mázás, a megoldódás, a kiegyezés, az újra összebáratkozás szirupjától csepegtő pozsonyi találkozó emlékéiről. A Pozsonyban Dubcek hátát lapogató, orcáját szlávosan (vagy judásosan?) háromszor megcsókoló őshatalmi vezetők szíjfében már ott lapult az intervenció parancs és a NATO-t megnyugtató jegyzék szövege...

Gyanakodtunk-e milderre a Thököly és a Dózsa György út után? En bizonyan nem. Inkább csak megfogalmazott gondolatok nélkül, furcsán éreztem magam, amikor tíz nappal a támadás előtt egy vasárnap délután, gyönyörű augusztusi verőfényben, egyes-egyedüli utasa voltam annak a menetrendszerű autóbussznak, amelyik a Duna hídján a jobbparti Komáromból vitt át, az igazi, a történelmi, balparti Komáromba. Ez a rövid útvonal mindig — különösen nyáron — zsúfolt szokott lenni. Akkor azon tűnődtem, hogy de különös ez a néptelenség, hiszen most szaradt meg a tinta az örök megbékélés pozsonyi nyilatkozatán, és mégis,

valamiért dermedten üres, az államhatár? Most, két évtizeddel később arra gondolok, hogy lám, a népi okosság, ha megfogalmazatlanul, tudatosodás nélkül is, de a távolmaradással, a zugbahúzóással érzékeltette: kihallotta a kecskemamainak szimulált hangból az ordas farkas hangszálainak elváltoztatott működését?

Szóval az utódok nem határolódnak el, de nem is azonosulnak, s „történelmi tényként állapítják meg ugyanakkor...”, hogy az akkori vezetés „eredetileg a politikai rendezés híve volt”. Ejnye! Mi is volt ott voltaképpen olyan rendeznivaló, amit amúgy „politice” kellett volna „lerendezni”? Mit kellett volna rendezni? Ha kellett volna, úgy nem rendeződött az már a pozsonyi találkozón? Akkoriban, az akkori vezetés azt mondta, hogy dehogyan is, nagyon is, teljes mértékben és maradéktalanul. Ha nem tévedek, ugyanezt írta a Pravda is, nagy fellélegzéssel.

És mi volt egyáltalában Ágcseryőn és Pozsonyban elrendezendő. A csehszlovák társadalmi megújulásban ugyan semmi! Egyetlen politikailag elrendezendő dolog lett volna: a készülődő, gyűrűbe fejlődő agresszió elhárítása! Ez lehetett volna a „nemzetközi kapcsolatok alapvető normáit és a szocializmus érdekeit tiszteletben tartó” politikai rendezés célja, hivatása! Ez ügyben meglehet, hogy csak egyetlen — életbiztosítást persze nem jelentő — ám talán hatékony lépést tehetett volna az összeesküvésbe egy bizonyos időponttól már bizonyára beavatott elsőszámú magyar vezető. Ez nem lett volna egyéb, mint, hogy nyilvánosan, akár az éter hullámaiban, a rádióban és a televízióban keresztül proklamációt intéz az ország népéhez, a hadsereg szolgálati szabályzatában lefektetett, minden sorkatona által is ismert hadsereg főparancsnoki tisztjével élve nyilvános parancsot ad a magyar hadseregnek az országon belül maradására, és akcióba lépésük esetére azonnali hatállyal, nyilvánosan kiutasítja az országból a szovjet hadsereget.

Megtehetett volna legalább ugyanannyit, mint amennyit 1944. október 15-i, sokszor lepipogyzott proklamációjában az ország akkori kormányzója megtett — s talán több sikerrel

kecsegtetett volna ez a békeidők hatvannyolcában, mint a világháború jogra még inkább fittyet hányó sötét esztendejében. Tudjuk, a „mi lett volna?” nem a politikai elemzés kérdőmondata, mégis érdemes elgondolkozni egy ilyen akkori proklamáció lehetséges következményein. Ha kellő időben hangzik el — még a hadigépezet fizikai megindulása előtt —, úgy talán olyan kényserhelyzetet teremt, amely az akkori, ötvenhatól is jelentősen különböző helyzetben lesereli a kalandorakciót. Meglehet persze, hogy ilyen esetben a proklamációt „népbíróság” vonja felelősségre pánikkeltő rágalmaszást és azért, mert országgyűlési felhatalmazás nélkül, nagy jelentőségű külpolitikai lépést tett — akár egy politikustársra tizenkét évvel azelőtt. Nem biztos persze, hogy ilyen szélsőségesen, drámaian kellett volna eljárnia, ha kezdettől fogva valóban kíméletlenül és nem immel-ámmal a politikai rendezésre, nem az álpolitikai rendezésre, hanem a valódi, az agresszió könyörtelen elhárítására törekedett volna. Abban a kényes helyzetben, meglehet, a végkifejtés küszöbére az összeesküvés el sem juthatott volna, s ha mégis, végső eszköznek még mindig ott lehetett minden beavatott résztvevő számára a nyilvánosság előtti elhatárolódás, az ország nyilvános kivonása az intervenció szígyénéből. Ha megmarad a hatvannyolcas Csehszlovákia, úgy más Közép-Európát ismernék ma, s ha közreműködésünkkel marad meg, talán egy Somogy megyei emlékház felállítását is kevesebben elleneznék, mint ma.

Eme elvetélt, másfajta Közép-Európa nevében sem fogadhatjuk el (meg katonabakancsaink nyomának okán sem) a mostani PIB-nyilatkozat ama kitételét — bár szuverenitás-orientáltak szánhatták szerzői —, mely szerint „a csehszlovák társadalomban 1968-ban végbement folyamatok értékelése Csehszlovákia népeinek, Csehszlovákia Kommunista Pártjának joga és feladata”. Ez a mese bizony rólunk is szól, ami ott történt, folytatás a 2. oldalon

Vezércsel

Derült égből villámcsapás nem jöhetett volna váratlanabban, mint a Vasas-szakszervezet sztrájkfelhívása. Mint azt a TV-híradóból meg tudhatjuk, a precíz szervezés következtében sok üzem csak a sztrájk napján kapta a telefonutastást: lehet sztrájkolni. Na nem komolyan, csak egy kicsit, egy félórásckát, órásckát. Amúgy figyelmeztetőleg. Sajnos jó néhány munkahelyen bedőltek a felhívásnak, persze, ezen nincs mit csodálkozni; a felgyülemlett méltánytalanságok miatt nagy az elkeseredés országszerte. Mégis azt kell mondanom, hogy hála Istennek, a többség józanul látta, hogy itt egészen másról van szó. Ezzel a tüzzel nem szabad játszadózni. Most nem. Most semmiképp sem.

Szerencsére nem kell messzire visszalapozni ahhoz, hogy felelevenítsük a mai sztrájk-szervezők korábbi véleményét, amikor még a Lázár-Gáspár-féle tűz körül melegedtek. Vagy éppen egymást felökölve tapsoltak az olyan nagyon áhított pulpitus körül.

A légáramlat változásával azonban egyszerre ráébredtek, hogy nekik tulajdonképpen a bérből és fizetésből élők érdekeit kell védeni. Csupán arról feledkeztek el, hogy a jelenlegi katasztrófális állapotokért az ő felelősségük semmivel sem kisebb, mint akik a végső szót kimondták az esztelen döntések fölött. Hirtelen elhatározásukban az sem zavarta őket, hogy előzőleg, alapos tárgyalások után megállapodtak a kormánnyal az árak mértékének emelésében, sőt, annak ütemezésében is. Akkor meg mi végre ez a nagy kapkodás? Éppen egyik nemzeti ünnepünk előestéjén, amikor végre adódna egy alkalom, hogy mindenki együtt ünnepelhesen?

A dolog ilyen egyszerű és kézenfekvő. Mindössze az történik, hogy a dolgozó kollektívák folyamatosan kezükbe veszik sorsuk irányítását, a SZOT vezérkar pedig loholhat az események után. Lásd: „Zsolnai lányok”: elégük lett abból, hogy a nyakukba ültetett botcsinálta vezetők százazreket vágjanak zsebre, jól végzett munka címén, amiért ők verték. Hozhatnák példákat máshonnan is, de ez nem változtat a lényegen. A SZOT minden esetben néma maradt, vagy utólag állt a dolgozók mellé. Most ők is akartak valami látványosat „alkotni”. Lám,

itt van a vezetőség is! Érthetetlen a rövidlátásuk, még akkor is, ha a SZOT vezetőség és a iagság — Babitscsal szólva — oly távol van egymástól, mint sástól a vakond.

Sajnos, ebben rejlik a legnagyobb veszély. Mert ha a SZOT illetékesei ismernék a tagság hangulatát, akkor nem játszanának a tüzzel. Akkor egész máshol keresnék a megoldás kulcsát. Akkor nem alakulhatott volna ki az a lehetetlen állapot, hogy a gyárak vezetői milliós prémiumokat osszanak szét egymás között, miközben a dolgozóknak csak néhány száz vagy ezer forint jut. A kisnyugdíjasok tarthatatlan helyzetét már meg sem szabad említeni. Márpedig a SZOT-nak oda kellene figyelni a kisnyugdíjasra is, aki 2500 forinttal ment nyugdíjba. Ez a legkevésbé, amit elvárhat egy átgürcölt élet után, miközben hasonló korú, más csillagzat alatt született társának tízszer annyi jut.

Az egészben az a meglepő, hogy a sztrájk-szervezők a dolgozók érdekeit tűzik a zászlójukra. Pedig számukra is nyilvánvaló, hogy a hús és hústermékek árának emelése elkerülhetetlen. Ha nem emelik meg szeptemberben, akkor fel kell emelni októberben, vagy decemberben. Esetleg helyette a cukor vagy a kenyér árát kell emelni. Nincs a világon olyan kormány, amelyik a jelenlegi csődhelyzetben másként lavírozhatna. A fájdalmat csakis egyféleképpen lehet enyhíteni, úgy, hogy a megtermelt javakat megpróbálják tisztességesen elosztani. Ez a lépés elodázhatatlan. Sajnos, ehhez a SZOT vezérkarának egyetlen szava sincs. Inkább összecsapnak egy kis sztrájkot. Vihart kavarnak egy pohár vízben.

Nem tudom, gondoltak-e arra, mivé fejlődhet egy országos sztrájk a jelenlegi közhangulatban? Mi történhet azok között a dolgozók között, akik nem látják a fától az erdőt? A nagy felhívás végzetével azonban szerencsére elmondhatjuk, hogy a józan ész győzedelmeskedett. Nem kell ehhez semmiféle nyakatekert következtetés. Egyszerűen elmondható, ahogy egy öreg lakatos fogalmazta meg: „Műbalhé ez kérem, vezércsel a javából.”

— Balázs —

Ha van hús, akkor miért nincs?

A Magyar Nemzet 1988. augusztus 10-i számában olvasható e mindenkit érintő nagy kérdés. A válaszok igen ellentmondóak. „Számolhatunk-e Magyarországon tartós húshiánnyal?” Erre viszont Soós Gábor nyugalmazott MEM államtitkár, a Magyar Agrártudományi Egyesület elnöke többek közt azt a választ adja: „... a termelői érdekeltség jelentős visszaeséséből adódik. ... a termelők véleménye szerint állatonként legalább 600—700 forintos nyereség kellene ahhoz, hogy meglegyen a tenyésztői kedv.”

Véleményem és tapasztalataim szerint ezzel a „nyereséggel” a mai termelők egyáltalán nem értenek egyet, melyet a következő számokkal tudok bizonyítani.

Jelenleg kb. 500 Ft/db a jövedelem egy leadott hízóserté-

sen, mely legalább hat hónapig igényel gondozást. Ez esetben egy hónap alatt 83,33 Ft/db a „nyereség”, ha napi 20 perc gondozási időt veszünk figyelembe, akkor 2 Ft 78 fillér munkadíjért dolgozott a termelő, ami 8 Ft 34 filléres órabér. Ez a munkadíj a 20 év előtti mezőgazdaságban alkalmazott órabérnek felel meg. Figyelembe véve az ipari másodállások napjaink óradíját, a háztáji ser-téshizlalás rabszolga munkának minősíthető, arról nem is beszélve, hogy a munkadíj is költségtényező. (Mezőgazdasági mérlegbeszámoló III. mell.)

A leírtak alapján érthető, hogy ez évben a termelők 1000—1500 Ft/db-ban határozzák meg az ideális jövedelem összegét. Rövid időn belül változtatás szükséges. Az illetékesnek dönteni kell, hogy mit

akar az agrárszektortól, hol a helye a népgazdaságban és van-e, lesz-e perspektívája az ott dolgozóknak és a falunak?

Egyszer és mindenkor le kell számolni a régi elvvel, hogy az élelmiszerek árának alacsony szinten való tartásával akarja a kormányzat a szociálpolitikát megoldani. Mikor volt ilyen kardinális kérdés, hogy a használható ipari terméket exportálja az ország, évek óta rákényszerítve a hazai fogyasztót a drága és silányabb minőségűre, vagy uram bocsá, nyugati bevásárlásra.

Volt adóreform, árreform, de a beígért bérreform késik.

Vajon meddig késheet?

Motó: „nem a hús drága, a bérek alacsonyak.”

Csapóné Hársi Gizella

A nyereséges kelendőbb

— Az eddig állami vállalatként működő ÁPISZ részvénytársasággá alakult át. A 700 millió forint értékű részvényeinek többsége a Citibank Budapest Rt, a Citicorp London és az osztrák Berger család tulajdonába került. Az ÁPISZ-részvényekből mintegy 30 millió forint értékben a vállalat dolgozói is vásárolhatnak.

Az ÁPSZ tavaly 5 milliárd forint bevételt és 336 millió forint nyereséget ért el. Az idén 6 milliárd forintos bevételre és 350 millió forintnyi nyereségre számít.

APEH-jelentés

Növekvő árbevételek

— Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnak az első félév során 2677 vállalat, szervezet, gazdálkodó szervezet nyújtotta be a hivatalhoz mérlegbeszámolóját.

A mérlegbeszámoló adatai alapján megállapítható: a vállalkozások az első félévben a múlt év azonos időszakához képest viszonylag dinamikus — 20 százalékkal — növelték árbevételeiket. A vállalkozások 36 százalékkal bővítették a tőkés kivitelt. A vállalatok rubel-elszámolású értékesítésből származó árbevétele az első félévben 13 százalékkal nőtt. A kedvezőbb jövedelmezőség-

nek fontos tényezője, hogy a termelési költségek csak lassabban emelkedtek. Az első félévben a költségnövekedés 15 százalékos volt.

Igen nagy arányú, 17 százalékos volt viszont a bérköltség emelkedése.

A következtetésből igényelt támogatások összege az első félévben 20 százalékkal volt kevesebb a tavalyinál, ami a támogatás leépítési program kezdeti eredményének is tekinthető. A vállalkozások nyereségének támogatástartalma az első hat hónap során a felére csökkent.

Huszonegyedik huszonegyedik évfordulóján

A csehszlovákiai agressziókról

folytatás az 1. oldalról

egész Kelet-Közép-Európa reménye és drámája volt. Arról a fogalmazási zagyvaságról, képzavarról ne is szóljunk, hogy miközben mindenkit óvna e nyilatkozat még az értékeléstől is, ő, az MSZMP PIB megmondja, hogy mi „Csehszlovákia népeinek feladata”... Csak úgy feladatot szab. Az „olyan is egy kicsit” oldal aknája azonban leginkább abban a mondatüredékben van elrejtve, amely arra utal, hogy Csehszlovákia Kommunista Pártjának joga hatvannyolc ilyen vagy olyan értékelése. Tudjuk, a szóban forgó intézmény értékeli is, azt is tudjuk, hogyan értékeli.

Van miért megkövetnünk Csehszlovákiát, van miért megkövetnünk egymást Közép-Európában. Sok az elmaradt bocsánatkérés is, mint ahogy adós maradt ezzel az MSZMP PIB szóban forgó nyilatkozata is.

S ha már itt tartunk, figyeljünk föl egy „divatba jövő” jelenségre is. Kezd — talán egyéb konjunktúrák híján — egy ízléstelen, úgymond mások helyetti mellverdeső, bocsánatkérődi konjunktúrája kialakulni. Mások bűnét az ember hite-

lesen csak akkor vállalhatja magára, ha egyrészt neki, magának nincs annyi bűne, hogy megbírkóznia jószerint azzal sem tud, másrészt ha annak bűnével bűnhődését is magára vállalja (lásd erre vonatkozóan a meglehetősen ismert két évezredes történetet). Ma nem ezt teszi, úgy a megkövetési mutatóny rivaldafényében nem tesz egyebet, mint másoktól közhírré teszi, hogy azok milyen galád bűnösök, szemben vele, aki nemcsak annyira jó, hogy efféle bűnöket nem követett el, de még a bocsánatkérésben is eminens. Ez az évforduló is jó alkalmat adhat az efféle mutatónyra is a fontoskodó politikai ízléstanoncnak. Ne essünk az ő hibájukba. Kövessük meg szomszédainkat és hibáink, vétkeink, gyávaságaink minden kárvallottjait azért, amit mi követtünk el, az ő politikai szabadságuk, jogaik és a sajátunk ellen. Tegyük ezt elsőszemélyben, akár egyes számban. Ennek jegyében én személy szerint azt kell, hogy felrójam magamnak, hogy — azokkal együtt, akik a mai negyvenesek generációjában csak részben merítették a szabadság iránti étoszukat a gyermekkorban megélt ötvenhatból, ugyanakkor legalább annyira

hatvannyolcból — az agressziót lassan, passzívan, utólag mégiscsak legitimálni engedték. A mi ujjaink, hatvannyolc európai szívdobbanásait, a jövő pulzusát kereső ujjaink jobbra nem — az akkor szintén megfiatalodó — Párizsban vagy Nyugat-Berlinben, hanem éppen Pozsonyban és Prágában tapinthaták ezeket, a Magyarországtól akkor távoleső szívutéseket. Magyarország dermedt volt, sokak szája által haragosan gúnyos is néha az északi lelkesültséggel szemben, sőt még később is a nyolcvanas évek elején is sokan hasonlóan gúnyosak és értetlenek voltak a lengyel jobbatakarással szemben is. Mi, akik e dermedtség közegében kerültünk ki a gyermekkorból, megdöbbenve tapasztaltuk odaát, a komáromi Duna-hídon túl, hogy ott olyan világ járja, hogy egy utcán megszóltott lány is két percen belül a politikai helyzetről tart előadást. Valami ismeretlenül, de nélkülözhetetlenül való töltekezés kedvéért jártunk oda ama tavasz korszakában, megmerítkezve, de egy dermedt ország fiaiként mégsem egészen odatartozóként, a félig kívülállóként akkor önmagunk számára, önironikus adományozott csípős elnevezés szerint, ha

másként nem, akkor legalább „radikális turistaként” ellesni és belelegezni szerettük volna hatvannyolcát. S ha sokmindenben nincs is igaz a PIB nyilatkozatnak, abban bizonyára mégis igaz van, hogy a „szocializmus érdekét tiszteletben tartva” kellett volna az agressziót elkerülni, hiszen a prágai tavasz valóban szocialista, reformkommunista étoszú volt (eme étosznak talán hatyúdálát zengte el?), és ennek, meg a nyugat-európai hatvannyolc újbaldaldiságának némely összekeverése okán megjelent, kitermelődött az akkor fiatal generációban Magyarországon is egy olyan réteg, amely e jövőt kereső impulzusok hatására szocialista, reformkommunista identitást alakított ki, és egy sajátos stílusú politizálás hordozójaként megjelent az MSZMP-ben is, igaz, hogy onnan lassacskán jórészt kilépett vagy kizárattott.

Más rétegei pedig később a még fagyosabbá merevedő dermedtség újabb hullámai során beleveszték a politikát tömegesen érdektelenné tartó közhangulat mocsarába, az ama augusztus 21-én még rövid időre elnapolt elhatároló gesztus újabb és újabb elnapolásai, abba a bizonyos, ma felróható

idült, passzív, legitimálási körforgásba.

A „csehszlovák Mohács” évfordulóján három jelképes, pergő filmkockák látványerejével rendelkező emlékem bukkan fel. Az első még hatvannyolc áprilisából. Egy barátommal vonaton térünk haza Pozsonyból — ahol a megszeppent magyar diákok körében egyébként elterjedt, hogy a magyar KISZ ügynökei (SIC!) lehetünk, azért foglalkoztat annyira bennünket a magyar kisebbség élete — amikor egy megdöbbenő természeti jelenség fogadott a határon: a Duna balpartján tavasz honolt, csupán néhány száz méterrel arrébb, a magyar államterületet képező jobb parton, a Híd törloldalán pedig reménytelenül, mindent betakarva hullt a hó. Összenéztünk és elképedtünk: az ottani, éppen nyíló történelmi tavaszt és az akkori, itthoni, reménytelen emberi fagyot semmi sem jelezni tudta volna meg ilyen erővel.

A másik kép: a bevonulás előtti hét hullámzó, nyüzsgő tömegű, nyári Vencel tere. Az északolaszországi és nyugat-németországi diáklázadások közvetítési tömegesen érkeztek Prágába és egymás szavába vágyva próbáltak szót érteni, álmokat és gondolatokat befogni és befogadni. Ha nem is Brüsszelben vagy Strasbourgan, de valahol egyszer meg fog születni a modern Európa, de az csak születés lesz, majdnem prózai esemény, mert foganása, a zaklatott boldog egymásratalálás pillanata szerintem ott volt, hatvannyolc nyarán Prágájában.

S a harmadik képnek már ősz, dermedt, restaurációs légkör van. A képsorok egy magyarországi egyetem egyik előadótermét idézik meg, a padosorokban hallgatók ülnek. (A szó-nak több értelmében is hallgatók.) Eligazítást kapnak az események értelmezendőségéről. Az előadó fiatal ember. Hangja megemelt. A diákok most értik meg, hogy a világ ijeszítő, a benne zajló folyamatok lényege, bizony nem tréfadolog, és jobb hallgatni.

Olyan, a lelkek valamiféle mocsárba fúlásából származó csendet azóta sem hallottam soha. Úgy éreztem, hogy fel kell állni és visszautasítani azt, ami elhangzott. Nem tettem meg. Némán mentünk a villamosmegálló felé és ott szétoszlottunk. Soha többé nem szólunk úgy egymáshoz, mint azelőtt.

Ama középkorú nemzedéket hatvannyolc — és annak őse — alakította olyanná, amilyen-zé vált.

Az említett előadót egyébként azóta is ismerem. Különbö-ben rendes ember. Kár, hogy amikor ott sokak lelkét ölte, a mi csendes asszisztálásunkkal, egyikünknek sem jutott eszébe, milyen illendő lenne, hogy ha már hallgatunk, akkor legalább magunkban, legalább valamelyikünknek az előadóra, kiküldőre és passzív önmagunkra is gondolva meg kellene ismételnünk a Mester szavát: Atyám, bocsáss meg nekik, nem tudják, mit cselekszenek.

Kolozsi Béla

A vidék pártja akarunk lenni

Első országos nagyválasztmányi ülését tartotta a Magyar Néppárt Szekszárdon. A helyszínen nincs semmi szokatlan, hiszen a párt a vidéki Magyarország pártja kíván lenni. Az utazási gondok ellenére a 100 tagú testület majdnem minden tagja megjelent, hogy az alakuló gyűlésen kapott felhatalmazás alapján véglegesítse a párt programját és működési szabályzatát, megválassza a tisztségviselőket.

Say István, a Tolna megyei szervezet vezetője nyitó beszédszövegében legfontosabb célként a politikai arculat végső kialakítását határozta meg. Márton János, a párt megbízott ügyvezető elnöke rövid beszámolót tartott aktuális politikai kérdésekről. Elmondta, hogy a párt együttműködik mindenkivel a plurális demokrácia magyarországi megteremtéséért, de ez nem jelent azonosságot a többi ellenzéki szervezettel. Az agrárérdekek védelmében szövetségre kell lépni a hasonló programú szervezetekkel, így a Kisgazdapárttal és a Parasztszövetséggel is. S. Hegedűs László elnökségi tag ismertette a működési szabályzat módosítására beérkezett javaslatokat, a véglegesített szabályzat szerint a párt legfőbb szerve a Küldöttgyűlés, az ügyeket 18 tagú elnökség irányítja, mely a konk-

rét feladatok alapján bizottságokat állít fel, illetve tisztségviselőket jelöl ki. A későbbi szervezés során a párt ügyvezető elnökévé választották Márton Jánost, szervezési feladatokkal foglalkozó titkárává Zala Simon Tibort és a választási felkészülést irányító titkárrá Varga Csabát. Kimondták, hogy 5 tag már politikai önállósággal bíró helyi szervezetet alakíthat, programokat alkothatnak, akciókat szervezhetnek, csak önkéntes fegyelem köti őket az elfogadott pártprogramhoz. A tagsági díj teljes összege a helyi szervezeteknél marad, azt saját belátásuk alapján használhatják fel. A pártprogram módosításáról szóló javaslatokat Salamon Konrád terjesztette a választmány elé, erről később kemény vita alakult ki. Zala Simon Tibor szerint a párt működése, programja csak alulról indulhat, de a helyi szervezeteknek leginkább a helyi problémákkal kell foglalkozni. Utolsó előadónként Varga Csaba ismertette a választási előkészületek legfontosabb kérdéseit. A beszámoló alatt nem rendelkeztek elzárt ülést, de megkérték a sajtó képviselőit, hogy az elhangzottakat a párt érdekében ne hozzák nyilvánosságra.

Az elnökségi tagok beszámolóit után kiegészítették a választmányt a zászlóbontás óta

alakult szervezetek 15 képviselőjével, majd kezdetét vette a plenáris vita, melyben 20 választmányi tag mondta el véleményét. Fő kérdésként merült fel, hogy kinek a pártja a Néppárt. Végül abban maradtak, hogy a nemzet pártja kívánunk lenni, de politikai tevékenységük a vidéki Magyarország képviselőire irányul. Szeretnék, ha a főváros a mai vízfejből az ország lüktető szívévé válna. A párt előtt álló legfontosabb feladatként a tagszerzés felgyorsítását és a választásokra való felkészülést határozták meg.

Az egyre erősödő válság miatt szükségesnek látják a parlamenti választások mielőbbi kiírását. Mindent megtesznek az Ellenzéki Kerekasztalon belül, hogy a 3 sarkalatos törvényt az Országgyűlés szeptemberi ülése elé lehessen vinni. Egy országos és 7 regionális választási irodát szerveznek — Budapest, Győrben, Szombathelyen, Szekszárdon, Miskolcon, Debrecenben és Hódmezővásárhelyen —, illetve a választások kiírása után a jelölt állításnak megfelelően helyi választási elnökségeket hoznak létre. A mai MSZMP-vel nem lépnek semmiféle koalícióra, de a Néppárthoz hasonló programú centumpártokkal lehetségesnek tartják a választási szöv-

séget. Ennek megfelelően a rövidesen sorra kerülő zalaegerszegi választáson támogatják a szociáldemokraták helyi jelöltjét, ezért cserébe a szociáldemokraták segítik a néppárti jelöltet Budapest V. kerületében.

Továbbra is úgy látják, hogy már a választások kiírása után szükség van egy közép- és jogállású köztársasági elnökre, de saját jelölt állításáról még nem döntöttek.

A választmány tudomásul vette a Veres Péter Alapítvány létrehozásáról szóló bejelentést. Az alapítvány célul tűzte ki, hogy saját eszközeivel mérsékeli a város és a vidék között kialakult különbséget, megkülönböztetett figyelmet fordít a közeljövőben fenyegető munkanélküliség káros következményeinek csökkentésére. Az alapítvány várja minden állampolgár, szervezet, vállalat, intézmény anyagi támogatását.

Határozatban ítélték el a 68-as csehszlovákiai katonai bevonulást. Állásfoglalásukban hangsúlyozták, hogy a katonai akciókról a magyar nép tudta nélkül döntöttek.

Támogatásukról biztosították a 8 értelmiségi által megfogalmazott nyilatkozatot egy új szárszói találkozó létrehozásáról. A Magyar Néppárt, mint a népi gondolat egyik folytatója különösen szükségét érzi,

hogy egy pártok felett álló erkölcsi parlament vitassa meg az ország legfontosabb sorskérdéseit.

*

A zárás után megkértem Varga Csabát, a választásokért felelős titkárt, hogy a „titkos” ülés néhány gondolatát fejtsse ki lapunknak.

— Az iskolában tanult „jobboldal, baloldal” kategóriák alapján nem nagyon lehet leírni a mai magyar pártok elhelyezkedését, mégis, hol tudná elhelyezni a politikai palettán?

— Mi úgy gondolkodunk, hogy hozzánk — a centrumhoz — képest baloldalon van az MSZMP centruma, illetve a szélsőbaloldala. Velünk azonos körben mozognak a legfontosabb pártok az MDF-től a kisgazdáig, az SZDSZ tőlünk jobbra van, de nem jobboldali párt, és jobboldalon van a Magyar Október Párt. Tehát a Magyar Néppárt ebben a skálában közepesen helyezkedik el.

— Ön egy héttel ezelőtt a Hírháttér című műsorban arról beszélt, hogy a pártoknak lassan meg kellene mutatni saját arcukat. Ezt elsőként tette az ellenzéki pártok képviselői közül.

— Én a Hírháttérben csak azt mondtam el, hogy az egységet ne misztifikáljuk, mert ahogy az MSZMP is 7—8 pártból áll, képtelenség az Ellenzéki Kerekasztalt is egy pártnak tekinteni. Áttételesen valóban amellelt kardoskodtam, hogy

most már minden párt próbálja megmutatni a saját arculatát.

Eddig az volt a legfontosabb ellenzéki teendő, hogy az MSZMP-vel szemben tudjuk az érdekeinket egységesen érvényesíteni. Az egységes érvényesítés — feltehetően szeptemberben vagy októberben véget ér, ezért már most az a legfontosabb dilemma, hogy Magyarország milyen legyen 1990-től. Ebben a kérdésben nem lehet az ellenzékben egység, mert akkor nincs értelme a többpártrendszernek. Erre a kérdésre mindenki mást fog válaszolni, más a programja, más tulajdonreformot akar, más kormányzást. A Kerekasztalban azokban a kérdésekben, amelyekben még döntést kell elémünk véres verejtékkel meg kell keresni a konszenzust. Az Ellenzéki Kerekasztalon belüli vita most ott tart, hogy a 3 sarkalatos törvény legfontosabb kérdéseiben készült egy közös összegzés, amelynek a jövő héten lesz a vitája. Nyilván lesznek olyan pontjai, amiben nem tudunk megegyezni. Itt az lesz a megállapodás, hogy ezeknél a pontoknál van több véleményünk, több javaslatunk. Egy-egy részkerésznél lesznek alternatívák, mert nincs és nem is lesz soha egység ezekben.

— Ki fog dönteni ezekben a több variációs javaslatokban?

— Ha a háromszögnyi létrejön a konszenzus, akkor az mindenkire érvényes, azokra is, akik most mást mondanak. Ha ez nem sikerül, akkor végső soron a Parlament.

Györfly Árpád

1989. augusztus 21.

D Á T U M

3

Kinek akar segíteni Krassó György?

„Áruló” és igazságtévők?

Jelképes rántottleves-osztás és zsíroskenyér akció, politikai agitáció Csepelen és Mátyásföldön a gyárkapuk előtt, a BM-klub melletti „ávós-szobor” átkeresztelése a hazaáruló szobrává, a Münnich Ferenc utca névtábláinak háromszor megismételt makacs átfestése a régi névre, Nádor utcává... — ilyen akciókkal robbant be a közéletbe a Magyar Október Párt.

A Reform című hetilap augusztus 11-i számából már közel négyszázezer olvasó tudhatja meg, amiről a MOP csekély számú röplapjaiból eddig csak igen kevesen értesülhettek: az új szervezet, mely élesen szembenáll a kommunista párttal, de az ellenzékben sem bízik, az utca pártja akar lenni. A bizalmatlanoké és a kiábrándult közömbösöké.

A Magyar Október Pártot Krassó György hívta életre, és habár ő azt mondja, hogy nélküle is jól menne, mégis bizonyos, hogy ő a motorja. Krassó kétségkívül elvű és messzemenően áldozatkész ember, és elméleti képzettsége is megvan. Ez utóbbi nem gátolja abban, hogy dinamikus és frapáns eszközökkel folytassa a politikai küzdelmet, amire nem minden — különben kitűnő — ember képes.

Barátságos ismerem és tiszteltem Krassó Györgyöt, és jól tudom, hogy csak a jó sokszor becsapott tömegeket akarja óvni az újabb becsapásoktól, ami-

kor politikai bizalmatlanságra szólít fel és amikor sokakat bizonyára ingerlő, irritáló akcióit megszervezi. Krassó épp eleget ült börtönben 56 után, elég rendőri zaklatást szenvedett el kiszabadulása után is, elég derekas munkát végzett itthon az ellenzék és a szamizdat létrehozásáért, de az emigrációban is a kádárizmus megbuktatásáért, hogy becsületét, jószándékát és bátorságát ne lehessen kétségbe vonni. Ám mindez nem elég — az a kérdés, helyes úton jár-e.

Augusztus 20-án, amíg a Magyar Demokrata Fórum politikai programja zajlik a budapesti Városliget Petőfi-csarnokában, az épület előtt a Magyar Október Párt gúnyjátékát rendezte. A kör háromszögesítése, avagy zsíroskenyér akció a népnek — ez a címe, a mondanivalója pedig annyi, hogy az MSZMP és a Kerekasztalban összefogott ellenzék lepaktál egymással, a népet pedig kismizmik.

Ez úton is üzenem Krassó Györgynek és pártjának: ez inszINUÁCIÓ. Rágalmazás, ami nem fér össze a politikai fair play szabályaival. Nem azt kifogásolom, hogy bírálják az ellenzékét és a hatalommal folytatott tárgyalásainak stílusát vagy körülményeit. Azt sem elnyem, hogy bárki harsány módszereket és a közérthetőség kedvéért leegyszerűsített propagandát vegyen igénybe politikai céljai elérésére. A bizonyítékok nélküli vádaskodást, a

rágalmazást mint módszert kell visszautasítanom.

Mindenféle türelmetlenkedéssel, népieskedéssel, „majd mi odacsapunk” stílusú „vasököl-demagógiával” szemben le kell szögezni: a tárgyalás nem lepaktálás, és lehet a tárgyalásnak olyan szakaszok, amikor a feleknek módot kell kapniuk arra, hogy ne a nyilvánosság pózolja, hanem elményült műhelymunkában dolgozzák ki a megköthető kompromisszumok részleteit. Kétségtelen, hogy azután ezekről is számot kell adni a közvélemény előtt, és bizonyos, hogy az egyezkedések e nem nyilvános szakaszai sem túl gyakoriak, sem hosszúak nem lehetnek.

Magam sem helyeslem, hogy az Ellenzéki Kerekasztal és az MSZMP közt a „harmadik fél” bevonásával folyó tárgyalások legutóbb ilyen hosszasan nélkülözték a nyilvánosságot. Azt hiszem, hogy az ellenzék hamarabb megeléghette volna a másik fél vonakodását, és előbb rászánhatta volna magát arra, hogy a társadalom elé lép az eddig történetek ismertetésével. Az ilyen értelmű bírálat azonban távol esik az afféle „népszerűsítő” ábrázolástól, amit Krassó György „színjátszó” aktivistái óhajtanak bemutatni, előbb összeveszvé a hatalom „tortáján”, majd összebékülve.

A Magyar Október Párt ilyen fellépése, minden ellenzék

kikiáltása árulónak erősen emlékeztet a hajdani Kommunista Párt magatartására: a két világháború közötti időszakban sokáig minden baloldali, de nem kommunista politikai erőt az uralgó osztályok székértőlőinek minősített és árulónak kiáltott ki.

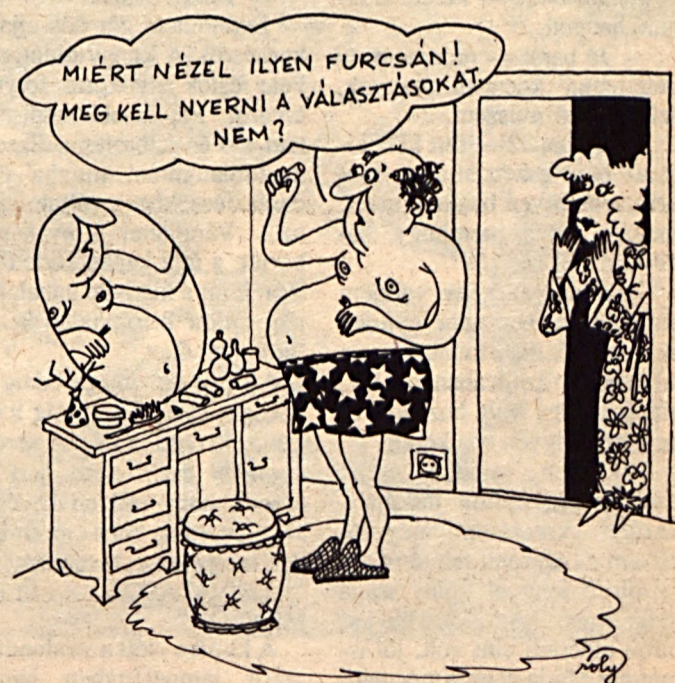
A Magyar Október Párt persze aligha örül annak, hogy épp a kommunistákkal, azok dühödtlen szektás überellenzékiségével hasonlítják össze, mégis meg kell mondanom, hogy más tekintetben is látok némi hasonlóságot a hajdani vörös radikalizmus meg a mai szuperellenzék között. Abban, amit MOP-ék a közélet népi ellenőrzéséről, a nyilvánosság egy percnyi szünet nélkül való érvényesüléséről és a vállalati munkásönigazgatásról vallanak. Lenin valaha azt mondta, hogy a szocialista államban annyira egyszerűvé kell tenni az igazgatást, hogy egy szakács is elboldoguljon vele. Tudjuk, mi lett ebből: miközben néhány tucat munkást és parasztot beültettek az árpárpádsoraiba, olyan bürokratikus és elnyomó államgépezet építettek ki, amelyet még nem látott a világ. Hasonló eredményre vezettek Kubában, Líbiában és a Harmadik Világ más országaiban azok a kezdeményezések, amelyek a nép általi ellenőrzés és a népi igazgatás jelszavával, a polgári állam és a polgári módszerek tagadásával végül is rendőrállamokat hoztak létre.

Azt hiszem, Krassó György és Magyar Október Pártja minden jószándéka ellenére tévúton jár, amikor az ellenzék minden megformálódó cso-

portjában árulót szimatol és csak önmagát tartja a népakarat letéteményesének. És nem csupán téved, de kárt is okoz a demokratikus kibontakozásnak, amikor az ellenzék differenciálatlan szidalmazásával igyekszik még inkább távol tartani a tömegeket a reális és okos kompromisszumok kiharcolására törekvő pártoktól. A „nép” mint minden alkun kívülálló szervezetlen tömeg hiába ábrándozik a nagy igazságtételről, „közvetlen demokráciájáról”, „közvetlen demokráciájáról”, az okos és taktikus politika „úri huncutsága” nélkül, a pártok és hivatásos politikusok olykor valóban nehezen áttekinthető kompromisszumai és egymást kölcsönösen ellenőrző funkciói nélkül egyhamar diktatúrává fajul el.

A szabaddemokratákkal politikailag társult Szolidaritás

G. Gy.

Demokrácia magyar módra?

Nem biztos, hogy az ügy a közeljövőben lezárul

„Alulírott tsz-tagok aláírunkkal tiltakozunk a Legfelsőbb Bíróság határozata ellen, hogy Domsa Józsefet visszahe-lyezték közösségünkbe. Egyben biztosítjuk a vezetőséget, hogy ez ügyben hozott határozatával egyetértünk.” S követ-kezőként nem áll módjában aláírni a jegyzéket, mert ami-kor megszületett a döntés a til- takozás ügyében, éppen sza- badságon voltak.)

A zárójeles megjegyzés után következnek egy csöppet sem zárójelbe kívánczó tény, va- gysis az említett jegyzék cím- zettje, illetve címzettje: a mű- zsi Új Élet Mezőgazdasági Ter- melőszövetkezet elnöke és ve- zetősége.

Most pedig következzenek az ügy előzményei, melyek kö- zött nyilvánvalóan megtalálha- tók a furcsa, ám mégis jelen- ségszámba menő eseménysoro- zat mozgatói. Szentes Nándor, a téesz elnöke 1965 óta dolgo- zik a szövetkezetben mindenfé- le beosztásban. 1987-ben, az elnökválasztás idején főagron- ómusa volt a téesznek, s ő is indult az elnökválasztáson. Esélyeivel kapcsolatban még most, visszatekintve is csak egyértelmű igene gondolhat- unk, hiszen Szentes Nándort a szövetkezetben és a településen mindenki tisztelte, munkájáról, az emberekkel való kapcsolatá- ról elismerően szóltak — és te-

szik ezt most is. De ekkor — a korábbi elnök, a hatvankét esz- tendős — Arany István is beállt a „ringbe”. Ezzel kapcsolatban a háttérrel, a kialakult furcsa szituációt ne firtassuk, hanem a szigorú tényeket vessük papír- ra: miszerint egyik jelölt sem kapta meg a megválasztáshoz szükséges minősített többséget. Itt azért meg kell jegyezni, hogy a még hivatalban levő el- nök esélyei igencsak jobb- ak voltak, mint a rosszabb pozí- cióból induló másik jelölté. Az eredménytelen első válas- tási forduló után új jelölési- zottság alakult, mert a régi — Domsa József kivételével — lemondott. Az új jelölőlistára Arany István már föl sem ke- rült. Szentes Nándort viszont megválasztotta a tagság!

Közbevetőleg érdemes el- mondani azt, hogy Szentes Nándor ez idő tájt pártfe- gyelmit kapott. Miért? Mert egy közeli ismerős esküvőjé- nek meghívottjaként bement a templomba, s meghallgatta, megnézte a szertartást — a fia- tal pár iránti tiszteletből. Tehát már ekkor látható volt, hogy Szentes Nándor minden tettét árgus szemekkel figyelik. Erre példa lehet az is, hogy ameny- nyiben valaki elkövet egy ki- sebb szabálytalanságot, pontos- san a jövő érdekében embersé- gesen, jó pszichológusként igyekezett eljárni az elnök. De ekkor nyomban bejelentés ér- kezett (ide, vagy amoda) az ügyről a „gyengekező” elnök- kel kapcsolatban. Ennek elle-

nére több alkalommal is kide- rült, hogy az elnök fegyelmezé- si módszere igen hatásos volt. Talán éppen humánussága mi- att. Szinte fölserohatatlán, hogy hány bejelentés, följele- ntés indult ellene a „felsőbb szervekhez”. S mikor miért! Hol azért, hol annak ellenkező- jéért. Egyértelműen látható volt, hogy valaki vagy valakik a háttérből mozgatják a dolgo- kat. Talán éppen azért válasz- tották e kemény pszichológiai hadviselés módszerül, hogy az elnök és a vezetőség figyelmét eltereljük a munkáról. S bíztak abban, hogy a munka rovására megy a háborúsdit soha nem kezdeményező, inkább azt el- utasító elnök folytonos becítá- lása, kihallgatása.

De a „túloldalon” állók eb- ben is tévedtek. A szövetkezet egyre jobb eredményeket ért el, a tagság — ha lehet, még job- ban — tisztelte az elnököt. Fontos tudni azt is, hogy az el- nök most is azzal a vezetőséggel dolgozik együtt, igen jól, akiknek személyére még a ko- rábbi elnök tett javaslatot.

Közben Domsa József me- zőőr és rendész egy bizonyos mennyiségű terményt tulajdo- nitott el a szövetkezetből, és ré- szese volt egy káposztalopási ügy eltusolásának. Ezért a ve- zetőség úgy döntött, Domsa Jó- zsefet kizárja tagjai sorából. E két ügyet később még érintjük, de a kronológiát követve el- mondjuk, hogy Domsa a mun- kaügyi döntőbizottsághoz, majd a Munkaügyi Bírósághoz

fordult, de mindkét fórum egyetértett a vezetőség dönté- sével — természetesen meg- vizsgálva a körülményeket, meghallgatva a tanúkat. Ugyanezt állapította meg az el- sőfokú bíróság, majd a megyei bíróság is. Ekkor törvényességi óvást intéztek a Legfelsőbb Bírósághoz, aki visszahelyezte eredeti munkakörébe a ren- dészet. Tehát a tagság — pontos- san ismerve a körülményeket, ezzel együtt a tényeket — egyöntetűen tiltakozik. S jelen- leg úgy tűnik a dolog, hogy nem a rendész, hanem az elnök ellen folyik valamiféle napja- inkra jellemző koncepció per. Ugyanis arról van szó, hogy napjainkban az országban ve- zetőellenes a hangulat. (Sok esetben okkal.) Tény, hogy a korábbi években és most is gyakori, hogy a korrupt, hatal- mukkal visszaélő vezetők lehe- tetlenül tettek olyan embere- ket, akik beosztottként szót mertek emelni vezetőjük maga- tartása és a társadalmat, gazda- ságot károsító tetteik ellen. De azért arról szó nincs, hogy min- den vezető gazember, mind- egyik visszaél a hatalmával. És az sem igaz, hogy mindazok a beosztottak, akik a demokrácia kivont kardú bajnokának neve- zik ki magukat, mind-mind szomorú sorsú áldozatai a kü- lönböző szövetkezetek, intéz- mények, vállalatok vezetőinek.

Az is a tényekhez tartozik, hogy a legkritikább esetben for- dul elő, hogy egy munkahelyi

kollektíva szinte egy ember- ként áll ki vezetője mellett. Kü- lönösen akkor gondolkodtató el a dolog, mint esetünkben. Te- hát olyankor, amikor egészen furcsán alakult az ügy, amikor már döntött a Legfelsőbb Bírósá- g. Arról is érdemes szólni, hogy a tárgyaláson — mely ugyan nyilvános volt — a sajtó egyetlen képviselője sem vett részt. Mégis, két nap múlva — a körülbelül két hétig tartó ügy- intézést megelőzően — egyik napilap a pert nyilvánosságra hozta. „A mezőőr felvette a kesztyűt” címmel. Lehet, hogy a dolgok véletlenszerű egybe- eséséről lenne szó? Sok valószí- nűsége nincs — ismerve a bírósá- gi „ügyintézés” rendjét. Kér- dezem, vajon mindez hogyan történhetett meg és miért?

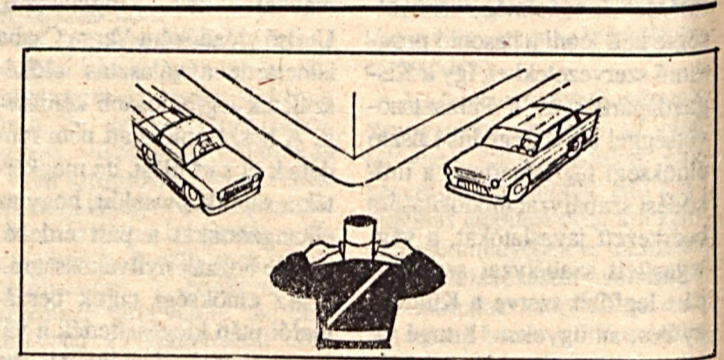
Most pedig térjünk vissza a lopási ügyekre, de előtte arra, hogy Domsa József, tehát a fel- peres munkája ellen korábban is többször merült fel kifogás: sorozatosan uszított a vezetés ellen. Így érthető, hogy a műzsi téesz tagsága is megelégtelte Domsa ügyeit. Tehát következ- zék a káposztalopás, amiben önkéntes rendőr is részt vett. A tolvaj úgymond „böngé- szett” a káposztalopáson vagy négy órán keresztül. Összesze- dett tíz-tizenöt aprócska sáros, fogyasztásra alkalmatlan ká- posztát. (Azt tudjuk, hogy al-

mát vagy szőlőt böngészni strá- pásabb és időigényesebb. A ká- poszta szinte kínálja magát a földön.) Tehát a pár káposztafej a kocsiba került, de az autó megfeneklett a sárban. Amikor segítségére siettek (például egy másik önkéntes rendőr), a ká- posztát átrakták a másik kocsi- ra, hogy ne terhelje a kihúzan- dót. Kérdezem, miért volt erre szükség? Ha a káposztameny- nyiséget csak annyi volt, mint a vallomásokban szereplő, akkor az a teher szempontjából nem jelent semmit. A másik lopás? Teljesen mindegy, hogy kuko- ricáról, búzáról vagy másról van-e szó. Az is lényegtelen, hogy húsz-harminc, vagy ötven kiló. A lényeg, hogy mind- egyik lopás.

Tehát a tagság tiltakozik. Eközben az események már- már kiszámíthatóan folytatód- nak. Arany István a minap be- ment a termelőszövetkezetbe, s kérte a választási jegyzőköny- veket. Mert úgy mondja, a vá- lasztás szabálytalan volt. Akik pedig elköverték azt, az a veze- tőség, a megyei tanács mező- gazdasági osztálya és a megyei téesz-szövetség.

Azért a dolgok nem ilyen egyszerűek. Még akkor sem, ha egyeseknek most éppen ez szolgálná az érdekét.

V. Horváth Mária

Rendhagyó ragozás

— Mi közönyös gyilkosok, ők érzékeny öngyilkosok —

Éjfélre járt az idő, a névnap jól sikerült, a nyeles telek végé- ig volt még időnk viccelődésre. A kapuhoz közeledve szénkré- tarajz szerűen egy alak tűnt föl előttünk: valaki a kerítésbe is hiába kapaszkodva egymásba csúszó lábakkal összerogyni készült.

— De csúnyák a részeg nők! — így a társaság egy férfi tagja, s enyhe konyakszagot húzva maga után továbbintette a csapatot. A részeg férfiak leg- alább annyira — gondoltam — és visszamaradtam. A foghíjas kerítésen egy ötven körüli gyászruhás nő lógott hátraha- nyatuló fejjel. Amikor átkarol- tam, sehova se néző szemeit küszködve emelte rám.

— Ki mag? — kérdezte el- haló hangon.

— Jó barát — mondtam — véletlenül kocsival vagyok, szívesen hazaviszem.

— Jó barát? — tört ki belő- le az eszeveszett sűrű — ne- kem semmilyen barátom sincs, senkim sincs, nemhogy bá- rátom...

Amióta szegény férjem meghalt, ember nem nyitotta rám az ajtót. Egy munkatársam lakik ebben az utcában, aki leg- alább rendes volt hozzám, őt keresem, vigyen oda kérem!

Miközben minden erejét összeszedve nyitott táskájába kezdett kotorászni, megpróbá- ltam a helyzetet felmérni, de az olcsó lengyel kölni szaga megzavart... Az előkerült pa- piron albérleti cím volt, jól is- mertem Mária nénit a még nap-

pali vendégeknél sem igazán- örülő házinénit.

— Miért akar éjszaka a kol- légájához menni — kérdeztem lebeszélően hazavinném in- kább!

— Mondtam már — vette könyörgőre — ő volt egyedül rendes hozzám, nála akarok meghalni... Albérletben lakik, elhoztam neki a megtakarított pénzemet is.

Végre világossá vált min- den. Perceket vesztettünk, mert engem is megfertőzött már a mindent, legfőképp az emberi kapcsolatokat megmérgező bi- zalmatlanság.

— Mondja meg, kérem, be- szedett valamit? — kérdeztem rá hirtelen.

— Miért, látszik?

Lefejtettem görcsös ujjait a kerítésről. A könny-oldotta fe- kete festék egyre csak folyt az arcáról. Papírsebkendőt vet- tem elő és letöröltem. Ezzel a mozdulattal mintha csak darázsfészekbe nyúltam vol- na... Váratlanul a nyakamba borult, s úgy kapaszkodott bel- lém, mint a kisfiaim annak ide- jén, mikor bizonytalan kézzel fürdettem őket.

— Hol volt maga eddig — zokogta el ezerszer, míg a ko- csihoz vonszoltam. A pedált nyomva csak azon járt az eszem, hogy milyen kevés is elég lett volna ennek az ember- nek is egy kicsit korábban...

„HIVATÁSOS ÉLET- MENTŐK”

A klinika előtt a siralomház- szerű lámpafényben láttam,

hogy már kevés időm maradha- tott arra, hogy egy embernek sansza maradjon továbbgon- dolni az életét. A kapuban szal- mavirág életű örömmre egy idomár kinézetű férfi jelent meg, s kényelmes pózban he- lyeztekde vizslatta kínlódásom- mat.

— Nem segítene? — kiáll- tottam oda, titkolva ingerültsé- gemet, nehogy emberéletbe ke- rüljön árnyalatlan stílusom.

— Mi a baja a nőnek — he- lyezte válaszként másik lábára a súlypontját.

— Magának nem hiszem, hogy elmondaná — vesztettem el mégis a türelmemet — gyógyszer szedett be, nem tud- tam meg, hogy mennyit és mi- kor.

— Ismerjük az „ilyeneket” — így ő — várjon, mindjárt ho- zok egy tolokocsit. Szó nélkül magunkra hagyott, aztán újabb félelmetesen kínos percek után mégiscsak előkerült.

— Bízva csak ránk a többi — mormogta a hentes formájú szinte fenyegetően — nyugod- tan menjen haza!

Se nyugalom, se bizalmat nem éreztem de miután vágóhí- don megszokott mozdulatokkal tolokocsiba tuszkolt védem- csemmel elviharzott, nem volt helye további próbálkozásaim- nak.

Vegyes álmú éjszakám után reggelre kelve rákérdeztem a történetekre. Némi körülmé- nyeskedés után választ is kap- tam.

Panelgyerekek

Még ilyenek is vannak? Vannak bizony, és nem is keve- sen. Ezek azok, — legalábbis nálunk így nevezik őket — akik nappal az iskolában van- nak, aztán ha vége van a taní- tásnak, vagy nyaranta, kulccsal a nyakukban, lófrálnak. Ha pe- dig hazamennek, odaülnek a tv vagy a video elé, és semmitte- véssel ott töltik idejüket.

Mit csinálnak majd, ha na- gyobbak lesznek vagy családó- sok? Életformájuk nem sokban változik. Az volt az elvük, amíg iskolába jártak, hogy csak annyit tanuljanak, éppen hogy meg ne bukjanak. Így egy ré-

— A beteget elláttuk, majd otthonába bocsátottuk pszichi- átriai kezelés javaslatával. Nem, kérem, a nevét és címét nem áll módunkban kiadni, de vigasztalódjék azzal, hogy ma- ga egy életmentő.

— Köszönöm a szűkmarkú információt, én igazán csak meg akartam látogatni éjszakai „talált tárgyat”, csak beszél- getni akartam vele bár nem va- gyok, valóban nem vagyok pszichológus.

— Főlöszleges az aggodása — türelmetlenkedett a vonal személytelen másik vége.

Igen, bizonyára, hiszen bein- dult az intézményes védelem. De akkor miért próbálják meg annyian újra? És még egy: ez az ember amikor rátaláltam nem orvost, nem nővért vagy beteg- hordót, hanem egy másik em- bert kerestem...

TE.

szük alig tud olvasni az általá- nos iskola elvégzése után. Van is velük éppen elég gond, ha szakmunkásképző-intézetbe vagy középiskolába kerülnek. Mert onnan gyakorta hiányoz- nak, hogy a tanítási órák hely- ett moziban töltsék a tanulá- ra, az ismeretszerzésre szüksé- ges drága időt.

Sokan közülük követel- dőzöttek. Nekik kismotor vagy magnó és video kell. Hogy honnan kerül rá pénz, az már nem az ő dolguk.

A szülők és a nagyszülők egy része még az ötvenes évek- ben került a városba a pad- lássóprések és az erőszakos téeszítés elől. De magukkal hozták a föld szeretetét, és ami- kor arra már módjuk volt, vet- tek egy kis telket a városban kí- vül, hogy munkájuk után oda kimenjenek, telepítsenek szőlőt, ültessenek gyümölcsfákat, szívják magukba a föld szagát, s termeljenek házi szükségletre zöldséget, a felesleget pedig ér- tékesítsék a piacon.

Néha magam is kimegyek, de csak idősekkel találkozom. Aztán, ha szóba elegeyünk, elmondják, sem a fiukat, le- ányukat meg az unokákat sem érdeklí a telek, az ott folyó munka. Még arra is lusták, hogy annyi gyümölcsöt szedje- nek le a fáról, amennyit elfo- gyasztanak. De azt elvárják, hogy az „öreg” hozzon haza bort, amit a „haverokkal” elfo- gyasztanak. Ha éppen bor nincs, kikövetelik a „piros- hajú” vagy az „Ady”-t, hogy be- üljenek valamelyik presszóba, ott sörözzenek vagy konyakoz- zanak. Amikor már egy a pénz

fogyott el, vagy záróra követ- kezik, megindulnak hazafelé, hogy két utca közötti gyermek- játszótéren „majomszigetet” létesítsenek, s ocsmány beszé- dükkel, ordítózásukkal, röhögé- sükkel háborgassák a pihen- ni vágyókat. Mert ezek egy ré- sze másnap délelőtt pihen ki a fáradalmakat. Ha meg feléb- rednek, bömböltetik a magnót, s távolba hallatszik az ugyan- csak ocsmány szövegű „híd alatt, híd alatt, Margit híd alatt” 3+2-es által énekeltek varián- sai. Ezután következik a video- zás. Arra nincs idejük, hogy megtanulják, miként kell ásó- zni, kapálni, gyomlálni vagy ép- pen permetezni.

Sok szülő, nagyszülő, ha ha- zatér munkájából, a szó szoros értelmében bekapja szerény ebédjét és megy ki a telkére, mert várja a kiskorában szülei- től látott és megszokott munka.

Bizonyos mértékig ők is hi- bások, mert nem szoktatták rá gyermeküket, unokájukat arra, hogy ne „panelgyerekként” nő- jenek fel. Azt vallották és vall- ják, legyen nekik jobb „sor- suk”, mint nekik volt fiatal ko- rukban. Csak azt felejtették el, hogy a jobb és szebb életnek alapja a munka, mely mellett szükséges az okos, értelmes szórakozás is. De a munka megismerése szükségszerű. Hi- szen elég sok a léhűtő ember, akik rossz példát mutatnak a fiataloknak mindenütt, és ez ra- gályos, mint némelyik beteg- ség.

Védjük meg gyermekeinket a kórokozótól, tanítsuk, szok- tassuk becsületes, szorgalmas munkára, hogy minél keveseb- ben legyenek a „panelgyere- kek”.

Kiss József

Reményekre följogosító pécsi győzelem

MAJDNEM TÁBLÁS HÁZ. Nehéz lett volna kideríteni, hogy utoljára mikor voltak ennyien (14 ezren) Pécsen focimeccsen. Szétszórtan tán befért volna még a stadionba ezer ember, mint annak idején 1986 őszén UEFA Kupa mérkőzésen a Feyenoord ellen. A lelátó már a dicső közelmúltat idézte, a melegíteni kivonuló piros-feketeket ez felettébb feldobhatta.

ÉHES PÉCSIKÓK, ÁLMOS FRADISTÁK. Nagyobb területet bejárású és a labdát kevésbé dajkáló pécsi középpályások révén biztató akciók gördültek, de egy ideig hiába. Mintha lesszabály nem is létezne, olyan felfogásban rohamoztak a pécsiek, sorra elakadtak akcióik. Pedig hát olyan gyors emberek ellen, mint Lovász és Lehota, életveszélyes a lestaktika. De ha egyszer nem figyelnek! A komótosabban, több oldalpasszból épülő Fradiakciók nagyobb veszélyt jelentettek. De nem azért, mert jobban megkomponáltak lettek volna, hanem azért, mert a pécsi védelem két középső embere, Márton és Bódog bizonytalanokodott — ez utóbbi egy 11-es is csinált, de Dzurjác büntetőjét Bodnár nagy bravúrral védte — amit máskor Dzurjác „Csöpi” gólokkal szokott büntetni, de a csatár megmozdulásaival jelezte: ma otthonmaradt a góllövőcipő. A másik két Fradi csatár közül az MTK ellen — igaz, most nem Pölöskei volt a bal hátvéd, hanem Pa-

laczky — jól látszó Nagy Zsolt sehol sem volt, egyedül — elsősorban egyéni megugrásai révén — Dukon volt veszélyes a pécsi kapura. Nem véletlen, hogy ekkor, az első félidőben nem mert a második félidőben főszerelővé előlépett pécsi jobb hátvéd, Kónya előrelopakodni. De amikor megnyerte a párharcot, az már a hazai védők abszolút diadalát jelentette a zöld-fehér támadók felett. Közben a másik oldalon, a középpályás sor aktivitását is élvezve Lovász és Lehota egyre többször faképnél hagyta a széleken őrzőjét és a második hullámban jó pozícióban, már-már majdnem gólhelyzetben valaki — legtöbbször Turi — mindig érkezett. Amikor pedig a három évvel ezelőtti ezüstcsapatban is szereplő Kónya is támadást vezetett a jobb oldalon és gólpaszt adott, majd a harmadik, de egyben a meccset eldöntő találatban döntő érdemeket szerzett, már a kedves emlékek elevenedtek meg a pécsi szurkolókban. Igen, ez a jobb oldal (Kónya, Megyeri, Lovász) már emlékeztetett régi önmagára, a bal pedig alakulhat.

HOL VOLT A FRADI SZÍV? Az egy héttel ezelőtti frenetikus győzelmet elérő Fradi csalódást okozott. Elsősorban azzal, hogy egyesek máris nagyobb mellényt vettek fel, különösebb izzadságszag nélkül képzeltek el az újabb győzelmet. A válogatottnál is szóba jövő Keller jobbára csak közelről nézte a meccset. Se a vé-

dekezésben, se a támadásban nem vett részt, kivonta magát a játékból. Hogy az általános és a taktikai fegyelem terén nem volt minden rendben, az adóibertnek a találkozó után adott villáminterjúja is mutatja: — A kihagyott 11-es után teljesen szétestünk. Ha berúgjuk az első büntetőt, másképp alakulnak a dolgok.

— Miért nem te lőtted az első 11-es is? — kérdeztük a Fradi újdonsült középpályását.

— Mert zűrzavar volt ebben a kérdésben. Az előre megbeszéltek szerint a Pintérnek kellett volna lőnie, de fogalmam sincs, miért lőtte el a Dzurjác?...

Garami József: „Igen változatos, izgalmas, eseményekben gazdag mérkőzést vívtunk. Csapatom a régi szép napjaira emlékeztetett. Győzelmünk megérdemelt volt.”

Rákosi Gyula: „Gratulálok a PMSC-nek, a gyenge napot kifogó csapatom elleni győzelemhez. Úgy érzem, nem nekem kell magyarázkodni, hogy játékosok erre a mérkőzésre miért nem úgy készültek, mint az első fordulóra.

Jegyzőkönyv: PMSC—FTC 3—1 (1—0). Pécs, 14 ezer néző. V: Huták. PMSC: Bodnár — Kónya, Márton, Bódog, Palaczky, — Megyeri, Turi, Bérczy, Czéh — Lovász (Ven 88. p.), Lehota (Nagy T. a 74. percben). Edző: Garami József,

FTC: Józsa — Simon, Pintér, Limperger, Keller — Szeiber, Kincses (Topor a 40. percben), Bánki — Nagy Zs. Dzurjác, Dukon (Fonnyadt a 64. percben). Edző: Rákosi Gyula. Góllövők: Lovász (29. p.), Turi (az 53. p.), Pintér (öngól a 64. p.), Szeibert (11-esből a 84. p.)

A gólok története

A 29. percben Lehota előbb lefutotta, majd kicselezte Simont, és a jókor érkező Lovász elé gurított, aki 18 méterről teli csüddel kilőtte a jobb sarkot. 1—0. Az 53. percben Lovász indította Kónyát, a hátvéd igazi jobbszélsőkre emlékeztető módon elment a jobb oldalon, a jókor érkező Turi elé tált, aki laposan a kapu jobb oldalába lőtt. 2—0. Az 62. percben Turi észrevette a fedezetlenül hagyott Kónyát, akinek gólhelyzetben leadott 12 m-es lövésebe Pintér oly szerencsétlenül nyúlt be, hogy a labda a bal sarokba vágódott. 3—0.

84. percben: Szeibertet buktatta a pécsi 16-oson belül Palaczky — 11-es! A büntetőt a sértett a kapu bal oldalába lőtte. 3—1.

Bálint Gy.

További eredmények: Rába ETO — Újpesti Dózsa 0—1 (0—0). Győr, 12 ezer néző. V: Drigán. G: Schrót (80. p.)

Bp. Honvéd — Békéscsaba 1—2 (0—2). Kispert, 3500 néző. V: Bognár. G: Csanálosi (29. p.), Miklya (45. p.), illetve Gregor (11-esből a 78. p.).

Haladás — Vác 1—1 (1—0). Szombathely, 5000 néző. V: Szabó J. G: Csertői (40. p.), Csima (59. p.).

Tatabánya — Csepel 1—0 (1—0). Tatabánya, 2500 néző. V: Szabó B. G: Szekeres a 20. percben. (A vasárnapi mérkőzések lapunk zártakor még tartottak.)

Együtt a válogatot

— Sorra érkeztek a magyar labdarúgó válogatot keret tagjai a Stadion Szállóba, ahová vasárnap 11 órára hirdette meg a találkozót Bicskei Bertalan szövetségi kapitány. A meghívottak a szeptember 6-i, Észak-Írország elleni világbajnoki selejtező előkészületeként háromnapos gyakorlást tartanak, majd visszatérnek egyesületeikhez.

Az ebédidőig a következő játékosok jelentkeztek a szakszervezetnél: Diszl P., Józsa (kapusok) Sallai, Pintér, Limperger, Bognár Z., Keller, Bánki, Kovács E., Szekeres, Fodor, Hajszán.

A tatabányai Szalma József és a honvédos Gregor József is

eljött a megbeszélte időpontra, azonban jelezték, hogy sérüléssel bajlódna, így Bicskei Bertalan elengedte őket. A Videoton és a Vasas labdarúgói (Máriási, László Cs., Csuszánszky, Petres és Duró) vasárnap még bajnoki mérkőzéseken szerepeltek, ezért ők a tervek szerint az esti órákban csatlakoznak társaikhoz.

A mostani keretből hiányoznak az idegenlégiósok, akiket külföldi szerződéseik értelmében csak közvetlenül a témnélküli kötelesek elengedni kenyeradók. Váratlan vendégként toppant be a szálloda előcsarnokába Kozma István, a volt újpesti játékos, akinek még nincs csapata.

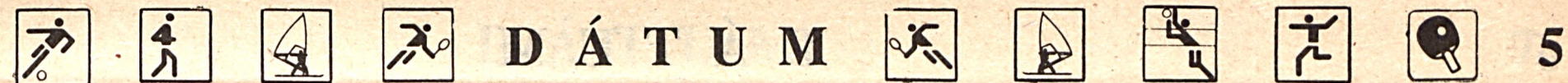
Dátum totó	3. hét
1. Siófok—Vasas	
2. Videoton—MTK-VM	
3. DVSC—PMSC	
4. Nagykanizsa—ZTE	
5. Szekszárd—BMTE-Törley	

A beküldő neve .....

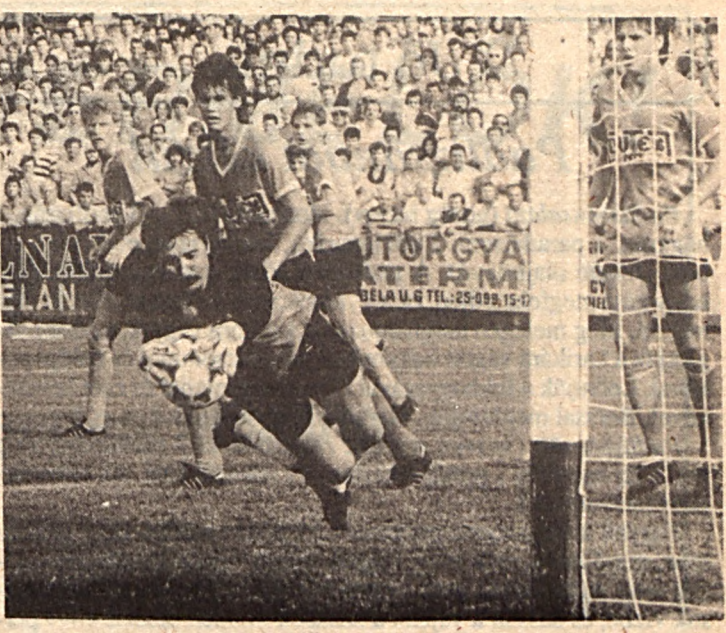
Címe: .....

(A lapból kivágott szelvényt péntek délig kell eljuttatni az alábbi címre: Dátum szerkesztősége, 7100 Szekszárd Bajcsy Zs. u. 7. sz. Az öt találatot elérték között egy 500 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.)

1989. augusztus 21.

VOLT FOCI IS

Rendőrségi közlemény

az 1989 augusztus 19-én Pécsen sorra került PMSC—Ferencváros mérkőzés második félidőjében rendőri intézkedés történt, melynek során a ferencvárosi szurkolók által elfoglalt szektorból, mintegy hatvan-hetven embert távolítottak el. Az intézkedésre azért került sor, mert a szurkolók közül valaki petárdát robbantott, majd ezt követően verekedés alakult ki. A mindössze néhány percig tartó intézkedés során a rendőröknek sikerült szétválasztani a verekedőket, így a szektor teljes kiürítésére nem került sor... A rendőrök gumibotot és sprayt használtak. A nap folyamán a Pécsre érkező rendbontó Fradi-szurkolók közül 21 embert előállítottak, egy főt bekísértek a kapitányságra, egy szurkolót pedig a mentők szállítottak el ittaság következtében beállt öntudatlan állapota miatt. Őrizetbe vételre nem került sor. A sprybból, rendőri használatkor a véten szurkolóknak is jutott, amiért elnézést kér a rendőrség, de a szerencsétlenség elkerülése végett az intézkedés elkerülhetetlen volt.

Fotó: Kapfinger András

Fekete macskák felvonulása

Samu, Samu, sapka,
Mit eszik a macska?
Bíz az régen nem evett,
S most már csupa sziluett.
De nem azért mert hiú lett.
Egy frászt. Csak azt
vette tervbe:
Illeszkedik a csomagtervbe.
... Szóval: kopog
a macska szeme.
De élte a macskazene
— a kormányt!

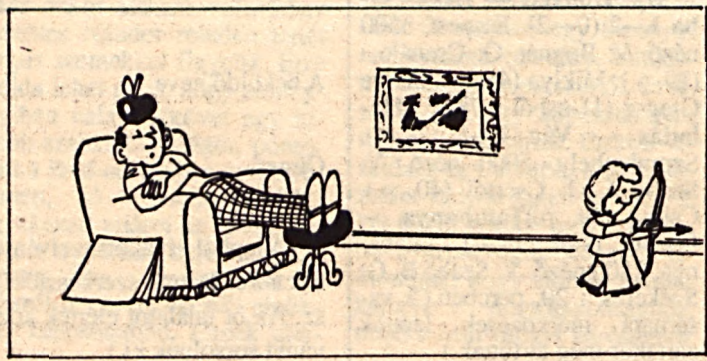
— Munkás Tanács megalkotását határozta el legutóbbi ülésén az MDF kaposvári szervezete.

Céljuk a munkahelyeken tapasztalható társadalmi igazságtalanságok elleni harc.

Talán az alulról jövő igény erejének köszönhető, hogy már a hivatalos megalakulás előtt nyomdába került egy írás a Munkás Tanács létrejöttéről.

Az ülés további részében megvitaták az MSZMP és az ellenzék tárgyalásairól nyilvánosságra került híreket. Egyet-

értettek abban, hogy az MSZMP választási taktikázás miatt fél meghozni a gazdasági átalakulást megindító döntéseket, ezért a kaposvári MDF-esek más megoldást, mint a választások mielőbbi kiírását. Úgy érzik, a döntések további halogatása pusztulásba viheti az országot. Elítélik az MSZMP alkudozó politikáját, szerintünk a pluralizmus kimondásából logikusan következik a munkásorség felszámolása és az MSZMP kivonulása a munkahelyekről.

Köszöntjük
SÁMUEL és GRÁCIA
nevű kedves olvasónkat.

Sámuel a héber Semuel névből származik. Az i.e. A XI. században élt bíró, pap és próféta, Sámuel az izraeli királyság megalapításában játszott jelentős szerepet: ő kente föl királlyá Izrael első két királyát, Sault és a zsoltárköltő Dávidot. A Sámuel név hasonló jelentésében némileg a Simeonhoz (amely azt jelenti meghallgattatás) részben viszont a Dániellel van rokonságban (annak jelentése: Isten a bírám): Isten meghallgatott, ezt jelenti.

Grácia a latin mondák Gratia nevéből származik. Ez volt a szeretetreméltóság, a kellem istennőinek neve a latin gratia (szerelemreméltóság, kegy) szó tulajdonnévi használata következtében. A keresztény névhasználata ennek a névnek kegyelem jelentést tulajdonít.

A Nap két: 5.48 órákor
nyugszik: 19.47 órákor

A Hold két: 21.22 órákor
nyugszik: 11.21 órákor

— Az I. szekszárdi orgonakurzust rendezik meg augusztus 22—24 között Szekszárdon, a Művészetek Házában. Az ünnepélyes megnyitóra 22-én 20 órákor kerül sor. Ekkor Lehotka Gábor orgonaművész és növendékeinek orgonahangversenyében gyönyörködhetnek a zenekedvelők.

A FIDESZ tagjai mély rokonszenvvel kísérik azt a kitartó törekvést, amelyet az MSZMP különböző szervezetei folytatnak azért a nemes célért, hogy az év mindössze 365 napjából sikerüljön egyet találni, amely a nemzeti kiegyezés (megbékélés) jelképes dátuma lehetne. Sajnálatlaltal tapasztalják azonban, hogy nem sikerült mindenki számára elfogadható időpontot találni. Félő, hogy március 15. és június 16. után a legújabb, október 23-át célzó javaslat is zátonyra futtatik egyes intranzigens politikai erők által. Ezért — érzékelyen a naptári napok vésszes fogyását — a FIDESZ Mikulás csoportja az alábbi kezdeményezést teszi.

Ünnepeljük méltó módon, közösen, a nemzeti kiegyezés jegyében december 6-át. A FIDESZ Mikulás csoportja arra törekszik, hogy a december 6-ról való megemlékezések konkrét

eseményei, elemei, tartalma és formája mindazon erők együttműködésének, gondolkodásának eredményeként formálódjanak, amelyek a nap szellemiségével azonosulnak. Beleértük a mostani kormányparti szervezetek közül mindazokat, akik a nemzet iránt érzett felelősségükből áthatva készek a nemes cél érdekében az együttműködésre. Annak érdekében, hogy ez utóbbiak részvételét a közös ünneplésben megkönnyítse, kijelenti, hogy már december 5-én este, a kifényesített cipők ablakba helyezésével megkezdettnek tekintjük az ünnepsorozatot, amely — kinek-kinek tetszése szerint — a csokoládé Mikulások elfogyasztásával ér véget. A FIDESZ nem tesz különbséget az események eleje és vége között. Javasolja továbbá, hogy a Mikulás (volt Jászai Mari) téren állítsassék fel az Ismeretlen Mikulás szobra.

Balatoni moziműsorok hétfő, kedd

Siófok, Teremmozi: Pizkos tánc (17.30), A magányos ügynök (19.30), **Kertmozi:** Schimansky kelepében (20.30, 22.30); **Balatonboglár:** Nindzsák harca (20, 22), **Balatonföldvár, fedett kertmozi:** Robotzsaru (20), Az eastwicki boszorkányok (22), **Balatonlelle, Parkmozi:** Vérbeli hajsa (21), Gyilkos optika (23), **Balatonfenyves, fedett kertmozi:** Kemény fickók (21, 23), **Balatonmária:** Robotzsaru (19.30), **Balatonszárszó, fedett kertmozi:** A rémület éjszakája (21), **Balatonszemes, fedett kertmozi:** A magányos zsaru (21), **Fonyód, kertmozi:** A rémület éjszakája (21), **Cserénfa, autós mozi:** A légy (21).

Sendungen in deutscher Sprache 21—27. August 1989.

Montag 21. Aug. Nachrichten; Montagsmagazin. Redakteur: Willy Graf
Dienstag 22. Aug. In der Muttersprache: Nachrichten; NZ—Vorschau
Porträt über den jungen Dichter Robert Becker
Mittwoch 23. Aug. Nachrichten; Jugendfunk. Red.: Zoltán Weisenfeld
Donnerstag 24. Aug. Nachrichten; Musik von Geschenkbandern; Sie wünschen, wir spielen. Red.: Erika Freund
Freitag 25. Aug. 30 Minuten mit Urlaubern-für Urlauber. Red.: Willy Graf
Samstag 26. Aug. Für jeden etwas! (Unterhaltungssendung). Redakteur: Zoltán Weisenfeld
Sonntag 27. Aug. In der Muttersprache: Deutsche Siedlungen im Bakkony; Magyarpolány (Reportagenzusammenstellung) Rd.: Willy Graf

Plan programa od 21. 08. 1989. do 27. 08. 1989.

21.08. **ponedeljak** „Na pocetku tjedna” Glazbenoinformativna emisija.
22.08. **utorak** Na maternjem jeziku. Priprema za novu školsku godinu.
Urednik: Andrija Pavlekovic
23.08. **srijeda** „Na valu mladih” — omladinska emisija.
24.08. **četvrtak** Privredni magazin. Priprema za berbu.
25.08. **petak** Dom i obitelj. Magazin.
26.08. **subota** Emisija po željama slušalaca.
27.08. **nedjelja** Na maternjem jeziku. Izbor iz emisija kolovoza. Urednik: Andrija Pavlekovic

Jó tudni

Padlizsánból készül

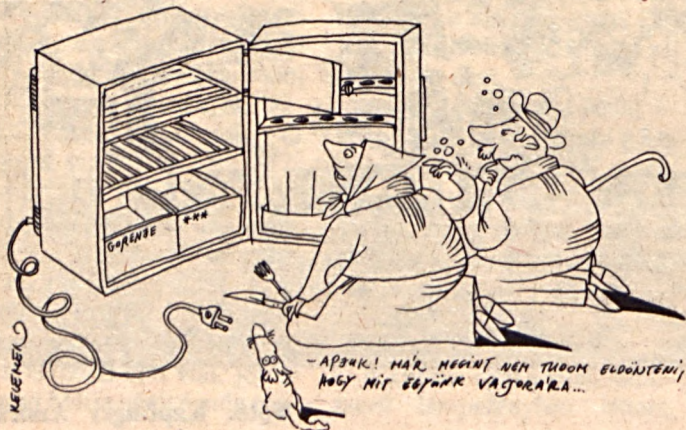
Padlizsánsaláta (görög recept). Hozzávalók: 2—3 padlizsán, 1 hagyma, 1 paradicsom, 1 zöldpaprika, fokhagyma, ecet, olaj, só, bors (fekete olajbogyó). A padlizsánt kislángon egy órát sütjük, hogy héja megfeketedjen, ez a gyümölcsnek kellemes, füstölt aromát ad. Még melegen meghámozzuk, kockára vágjuk, és összevegyítjük a karikára vágott hagymával, paradicsommal és zöldpaprikával. Leöntjük a fokhagymával fűszerezett olajjal és ecet keverékével. Borssal meghintjük, olajbogyóval díszítjük.

Padlizsánsült (szovjet recept). Hozzávalók: 3 padlizsán, 50 g vaj, 3 fej hagyma, 1 pohár fehérbor, 3 evőkanál liszt, só, citromlé, petrezselyemzöld.

Tegyük a megmosott padlizsánt 15 percre sütőbe vagy grillstűtőbe, majd hámozzuk meg, vágjuk ujnyi vastag hasábokra, sózzuk meg, és öntözzük meg 1 citrom levével. Tíz perc múlva mártjuk vízbe, és süssük a vajban a hasábok minden oldalát 4—4 percig. Helyezzük a padlizsánhasábokat egymás mellé tűzálló tábla, rakjuk rá a vékony karikákra vágott hagymát, hintsük meg petrezselyemzölddel, öntsük rá a bort, és süssük közepes lángon mindaddig, míg a padlizsán a bort fel nem itta.

Padlizsánkrém (erdélyi recept). Hozzávalók: 2—4 közepes nagyságú padlizsán, 1 fej apróra vágott vöröshagyma, só, bors, tetszés szerinti majonéz (esetleg el is maradhat) 1—2 evőkanál olaj.

A padlizsánokat egészben megsütöm, meghámozom majd aztán fakéssel péppé zúrom (lehet géppel is összetörni, vagy turmixba készíteni), beleteszem az apróra vágott hagymát (aki szereti a fokhagymát egy keveset azt is tehet bele), ízlés szerint teszek bele sót, borsot, az olajat és kenhetővé kikeverem. Dúsíthatom még majonézzel is. Kenyérre kenve melegen és hidegen egyaránt fogyasztható.

APRUK! MÁR MERT NEM TUDOM ELDÖNTENI,
HOGY MIT ÉRJÜNK VAGYARÁRA...

Rádió, televízió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.18. A hét zeneműve. Verdi: Otello. 8.50: A hét költője: Paul Eluard. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Korondi György operettfelvételeiből. 11.35: Az oroszlanos kert. Mohás Livia regénye folytatásokban. 12.45: A mák — Treibitsch Péter műsora. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: Pókok és virágok. 14.27: Vass Lajos népdalfeldolgozásai. 15.00: Szépirodalmi Figyelő. 15.30: Kóruspódium. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. 17.00: Eco-mix. 17.30: Táncházi muzika. 18.02: Levelekre röviden. 18.12: Hol volt, hol nem volt. 19.15: Ifjúság '89. 20.15: Egy rádiós naplójából. 21.00: Királynő kontra Defoe ... de így is mondhatjuk: A Creech-ügy. Stefan Heym kisregénye rádióra alkalmazva. 21.50: Gong. 22.33: Halló, itt vagyok! 23.30: Új lemezeinkből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Ki kipog? 8.21: Nyitni-kék. 8.51: Muzsikálom természet. 9.05: Operettműzeum. 9.40: Rivaldafényben. 10.50: Látuk, hallottuk. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nóták. 13.05: Miska bácsi levelesládja. 14.00: Kettőtől ötig... 17.05: Nyáriidő. benne: 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Sportvilág. 19.30: Daráló. 21.05: „Monsieur 100 000 Volt” Zenés portré Gilbert Bécaudról. 22.05: Rockújság. 23.15: Bemutatjuk Lee Ritanour lemezét.

BARTÓK RÁDIÓ

9.06: Rolf Uuswali Liszt orgonahangversenye. 10.40: Richard Strauss: Salome. Zárójelenet. 10.58: Nagy mesterek szonátaiból. 11.43: Zenekari muzika. 13.05: Újdonságainkból. Külföldi slágerek. 14.00: Népzene fúvosokra.

14.25: Muzsikáról versben, prózában. 15.00: Zene korabeli hangszerreken. 16.15: Kilátó. 17.00: A hét zeneműve. Verdi: Otello. 17.32: Fischer Annie zongorázik. 18.40: Sztarvinszkij-művek. 19.05: Mozart: A varázsfuvola. Kétfelvonásos opera. 22.22: A Magyar Demokrata Fórum és a Zeneművészeti Társaság hangversenye a Zeneakadémia nagytermében.

TV1

9.00: Képűjság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: A szerencselovag. NSZK—cehszlovák tévéfilmsorozat. 10.10: A HÉT. 11.10: Delta. 11.35: Képűjság. 16.40: Hírek. 16.45: Déli videóújság. 16.55: Hírek román nyelven. 17.00: Már megint a 7./B! 17.35: Műsorajánlat. 17.40: Számadás. 17.55: Egy szó, mint száz. 18.40: Három nap tévéműsora. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19.00: Új cím-cím. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Lengyel Menyhért: Földnélküly János. Tévjáték. 21.10: Panoráma. 21.55: Reklám. 22.00: Vázlatkönyv. Dokumentumfilm. 22.35: Hírek.

TV2

18.25: Képűjság. 17.35: TV2. 18.00: Hétfőn hatkor. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: Hatos lotósorsolás. 18.55: TV2. 19.00: A Forsythe Saga. Angol családregény. 19.51: TV2. 20.00: Közveti tévéstúdiók. 20.55: TV2. 21.30: Telesport. kb. 23.00: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Sky-kronika. 12.30: Gondfórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: A

Skytext oldalai. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vigjátéksorozat. 16.45: Sylvanians. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás. 7.39: Üzleti hírek 8.00: Időjárás. 8.02: Egyveleg. 15.30: Chart Attack. 16.30: Forró drót. 18.30: Off the Wall. 19.30: Foley Square. Vigjátéksorozat. 20.00: High Chaparral. Westernsorozat. 20.55: Cassie and Co. Bűnügyi filmsorozat. 21.50: Világhíradó. 22.00: Feltárandó övezetek. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Riportok. 17.00: Sportmagazin. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenőidő. 18.30: Szármaló képzelet. 19.00: Számok és betűk. 19.30: Kalandok naplója. Ma: az Atlas vízesés. 20.00: Nyári varieté. 21.00: Újvilág. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Kirándulóutak. 23.00: Aktualitások. 0.00: Személyiségek. 0.45: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Műsorelőzetes. 9.10: Flinstone család. 9.35: Az igazi szelleműzők. Rajzfilmsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Ötletek konyhatündéreknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Ember a tűzben. 13.00: Tévébörze. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: Pixi az égi kakukkfészkekben. 14.30: Lassie. Kalandfilmsorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Ötletek a háztartáshoz. 16.00: Josh. Westernsorozat.

16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. Westernsorozat. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Matt Houston. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Halálos ellenségek. Krimisorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Hunter. Krimisorozat. 21.25: Hírek. 21.30: Feketeerdei utazás szerelmi bánatból. NSZK-film. 23.00: Hírek, sport, időjárás. 23.10: Hírek + történetek. 23.50: Vallásos szemszögből. 23.55: Műsorelőzetes.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Mítoszok és legendák. 9.00: Nyári program. 14.55: Oktatóműsor. 15.25: Műsorismertetés. 15.30: Hírek. 15.40: Rádásprogram. Éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Hírek. 17.55: Tv-naptár. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Látóköp. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták számára. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló I. 19.53: A mai sport. 20.00: Drámaest. 21.05: Komolyzenei műsor. 21.50: Tv-napló II. 22.10: Hírek külföldi turisták számára. 22.15: Rádásprogram. Éjszakai műsor. 0.15: Hírek. 0.20: Műsorelőzetes.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Meridiánok. 20.45: Hírek. 20.50: Kis koncert. 21.10: Takard el az arcát. Filmsorozat. 22.05: Dokumentum-est. 23.35: Műsorelőzetes.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

A Szekszárd Városi Úttörőház

az 1989-90-es tanévre
a következő szakköröket,
klubokat

és tanfolyamokat hirdeti meg:

A szakkörökbe várjuk az általános iskolásokat
6-14 éves korig, illetve azokat a 14-18 éveseket,
akik kedvet éreznek valamely tevékenység iránt.

Szakkörök:

Sportgimnasztika	Vízi úttörő
Néptánc	Lövész
Citera	Bélyeggyűjtő
Háztartási ismeretek	Fazekas
Sakk	Modern tánc
Rajz	Karate
Horgász	Természetjáró
Óvodástorna 3-6 évesek számára	Fotó
Videozás, számítástechnika	

Jelentkezni lehet az úttörőházban szeptember 16-ig.
Az éves szakköri díj: 200,— Ft.

Tanfolyam:

Jazz balett díja: 100,— Ft/hó

Klubok:

Ifjúsági klub,
Metal Colosseum
(a klub a „kemény” zene rajongóit várja.)

APRÓHIRDETÉS

Gázszámoló, napraforgó- és
tökmagpirító-gép eladó. Szekszárdon.
Érdeklődni: 17 óra után
74/14-873-as telefonon.

Szekszárd városközponti, te-
hermentes 1+3 félszobás ebédlős,
erkélyes lakásom eladom, Béni B.
Á. u. 26. F/1 alatt. Érdeklődni a
helyszínen egész nap.

Dombfa gyártmányú DO-30-II.
tip. 30 m² alapterületű új faház el-
adó. Telefon: 75/17-900.

Kisjakabfalva Fő út. 43 sz. ház
eladó. Érdeklődni a fenti címen na-
pontja.

Diáklányoknak összkomfortos
albérlet kiadó. Telefon: Pécs 12-
284.

Balatonfenyves-Alsó 171
négyyszögöl építési telek eladó.
5 000,— Ft/négyyszögöl. Cím: Ha-
lász János 7632 Pécs, Laki J. u. I.
8. em. 26.

Balatonhoz közel, Berhidán,
pihenésre, gazdálkodásra alkalmas
rég típusú ház gyümölcsösrel el-
adó. Érdeklődni: Berhida, Kilián
Gy. u. 20.

Surranó kiárusítás!, félcipő-
vásár. Használt katonai surranó
395,—, félcipő 295,—, új kertész
munkásnadrág 480,—Ft-ért. Után-
vételt is szállítok! Pápa, Vada ltp.
37/13—414

Napozóterasszal ellátott olasz
típusú műanyag vízbiciklik és
strandkajakok kiárusítása augusz-
tus 25—31-ig a Balatonfüredi sza-

badstrandon. Érdeklődni a helyszí-
nen.

8 éves Ford Taunus eladó. Mol-
nár László Szekszárd, Herman O.
u. 2.

Ezüstróka eladó! (Tenyész-
állat) 6 db szuka, 2 db kan. Nagy-
mányok, Kossuth L. u. 70.

Kifogástalan állapotban levő
Toyota Cressita személygépkocsi
eladó. Várdomb, Kossuth út 37.
Érdeklődni lehet minden nap 15—
19 óráig.

Kedvező áron eladó egy+két
félszobás, 55 m²-es, gázfűtéses, te-
hermentes lakás. Érdeklődni:
74/16-411 vagy a 74/13-629-es te-
lefonon.

Németjuhász 4 hónapos kan
törzskönyvezett kiskutya eladó.
Kővalvi, Decs, Dózsa Gy. u. 11.

Fajtagyőztes és kiváló francia
import mondén galambok utódai
eladók, fakó és kék színben. Pintér
József Iregszemcse, Széchenyi u.
15/a. 7095.

29 éves, 162 cm magas, csinos,
minden szempontból igényes el-
vált nő, rendezett anyagiakkal tár-
sat keres. Levelet: „Csak veled
269628” jeligére a Szekszárdi Hir-
detőbe várak.

32/161 magas, szőke elvált nő
egy leánygyermekkel megismer-
kedne intelligens, magára igényes,
káros szenvedélyektől mentes füg-
getlen férfival. Levelet „Remény
26926” jeligére a Szekszárdi Hir-
detőbe várak.

Palackozott italokat árusítok Szekszárdon, a Mérey
u. 43. számú épületben megnyitott üzletemben. Eskü-
vőkre, más összejövetelekre előrendelést is fölveszek, s
ha a Vásárló igényli a sört, üdítőt, bort lakásásra is
szállítom. Azt még tudnia kell jelenlegi és jövőendő ve-
vőkörömnek, hogy a trafikárutól az iskolai füzetekig
nálam sok minden beszerezhető! Várja vásárlóit és
megrendelőit: Deli Gyula

HIRDESSZEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szel-
vényt, borítékba teszi és feladja címünk-
re:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését
(fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

Megrendelő neve: .....

Címe: .....

Hirdetés szövege: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

NAGYÜZEMEK! KISTERMELŐK!

FIGYELEM!

A Szekszárdi Húsipari Vállalat értesíti a tisztelt hizott sertést előállító
jelenlegi és későbbi partnereit, hogy
1989. augusztus 21-től

az alábbi hizott sertés-felvásárlási árat fizeti partnereinek:

Nagyüzemi hasított minősítésű sertésekért

95—110 kg hasított súly között	
I. osztály	73,70 Ft/kg
II. osztály	70,70 Ft/kg
III. osztály	67,70 Ft/kg
IV. osztály	64,70 Ft/kg
SF	52,90 Ft/kg — 110 kg hasított súly felettiért
SA 1	56,80 Ft/kg — 65—75 kg hasított súly között
SA 2	49,60 Ft/kg — 65 kg alatti hasított árat fizet.

Háztáji gazdaságokban előállított élő minősítésű
sertésekért 95—120 kg-os bruttó súlyban 52,— Ft/kg-os
alapárat és 2,— Ft/kg időszaki felárat fizet.

Háztáji gazdaságokban előállított hasított minősítésű
sertésekért 95—120 kg-os bruttó súlyban

Osztály	alapár	minőségi felár
I.	52,50 Ft/kg	8,50 Ft/kg
II.	52,50 Ft/kg	6,00 Ft/kg
III.	52,50 Ft/kg	3,50 Ft/kg árat fizet
IV.	52,50 Ft/kg	—

A 150 kg feletti nagy súlyú
és 170 kg feletti TF-sertésekért 50—50 Ft/kg-ot fizet.
121—150 kg közötti súlyú sertésekért 46,60 Ft/kg-ot fizet.
Mentességi felár hasított testtömegre vetítve 2,40 Ft/kg.
Mentességi felár élő testtömegre vetítve 2,00 Ft/kg.
Meghirdetett áraink a felárakat is tartalmazzák!

A vállalattal már szerződéses viszonyban álló tisztelt partnereinket felvásárlási
szakembereink a szerződések pontosítása érdekében rövid határidőn belül felkeresik.
Új partnereinket a vállalat kirendeltségein, valamint a vállalat központjában tisztelettel várjuk.

A sztár

fotó: Kapfinger

Meleg, nyári idő

Hétfőre virradóan helyenként köd képződik. A változó irányú szél általában mérsékelt lesz, átmeneti megerősödése csak a zivatarok idején valószínű. A legmagasabb nappali hőmérséklet 26—31 fok között várható.

Augusztus 20-i ünnepek

Mise Pécsen, a Dóm téren

Szent István ünnepén Pécsen szabadtéri misét tartottak a Dóm téren. A rendezvényt a Független Kisgazdapárt kezdeményezte és az egyházi szertartás annyiban is rendhagyó volt, hogy azon Dr. Cserháti József megyéspüspök is ünnepi beszédet tartott. Cserháti úr bejelentette többek között, hogy augusztus 20-a a pécsi egyházmegyében a II. János Pál pápa fogadására megteendő előkészületek első napja. Beszédében kitért Róma és Magyarország évezredes kapcsolatára, nem rejtva véka alá, hogy bizony, az elmúlt néhány évtized eseményeit „szomorúsággal és fájdalommal” szemlélték a Vatikánból.

„Az egyház által tanított több mint száz év óta képviselt társadalomtudományi tételek tartalmukban, de különösképpen korszerűségükben, aktualitásukban semmiben sem maradnak el a marxizmus tantételeitől és elméleti megállapításaitól. Ezért is fontos a pluralizmus és a dialógus elfogadása, ezért vagyunk mi keresztények mindig készek a kommunistákkal, a szocialis-

tákkal leülni tárgyalni és a fontos nemzeti ügyekben közös nevezőre jutni.” — mondotta Cserháti József.

Egyébként a Független Kisgazdapárt képviselői szerettek volna „szót kérni” a misén. Ezt azonban nem tudták elérni Cserháti úrnál. E helyett a közeli Rózsakert étteremben tartottak összejövetelt, ahol országos alelnökük, Dr. Böröcz István szólt az egybegyűltekhez a Kisgazdapárt programja mellett agítálva. Böröcz úr — a minapi szekszárdi néppárti nagyválasztmányi gyűlésen elhangzottakra reflektálva — elmondta lapunknak, hogy lehetségesnek tartja az együttműködést a közelgő választásokon a nemzeti liberális, az európai kereszténydemokrata eszmeiséget képviselő pártokkal, így a Kereszténydemokrata Néppárttal, a Bajcsy-Zsilinszky Társasággal, az MDF-fel, vagy a Magyar Néppárttal. Böröcz István szerint „ma a politikai élet tagolódásának időszakát éljük, de előbb-utóbb eljön az integrációs ideje is”.

—Lékö—

Holnap számunkból megtudhatják,

hogy az illegális pornográfia többet árt a tisztességnek, mint a legális.

A törökűző Ince pápa

— XI. Ince pápa halálának 300. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt misét celebráltak a budai Mátyás-templomban. Fábrián János érkanonok, budai főesperes szentbeszédében méltatta az 1676-ban XI. Ince néven pápává választott Benedetto Odescalchi életművét, kiemelve azt az erkölcsi, politikai és anyagi támogatást, amelyet XI. Ince pápa nyújtott Bécs, majd Buda törökötől való visszafoglalásához. Szólt a néhai katolikus egyház-

főnek a magyarokhoz fűződő kapcsolatáról. Megemlítette, hogy Buda visszafoglalása után XI. Ince rendelte el, hogy a katolikus világban szeptember 2-a Szent István ünnepe legyen.

A misét követően Kacziba József püspök, az Actio Catholica igazgatója a Magyar Katolikus Püspöki Kar nevében megkoszorúzta XI. Ince pápa szobrát a Hess András téren.

(MTI)

Bölcsesség, türelem

— A Magyar Parasztszövetség nem mehet el szó nélkül a húszsztrájk mellett. A szakszervezeteknek természetesen joga van a sztrájkhoz. A gyakorlat azonban az, hogy az érintettek, mielőtt a sztrájk eszközehez nyúlnának, minden egyéb lehetséges eszközt kipróbálnak. A vasasok nem így jár-

tak el. Ha előzőleg tárgyalnak, beláthatják volna, hogy sztrájkkal húst nem lehet termelni, így természetesen az árat sem lehet befolyásolni.

Politikai oldalát tekintve: bölcsességből, türelemből és toleranciából, jártasságot kell biztosítani annak, aki politikát akar csinálni.

Walesa helyett a tanácsadó

A LEMP áldásával?

— Wojciech Jaruzelski lengyel köztársasági elnök szombaton Tadeusz Mazowieckit, a Szolidaritás hetilapjának főszerkesztőjét, a katolikus egyházhoz közel álló, ismert ellenzéki politikust, Lech Walesa tanácsadóját nevezte ki a Lengyel Népköztársaság miniszterelnökének, és megbízta a Szolidaritás, a Parasztpárt és a Demokratá Párt koalícióján alapuló kormány megalakításával.

A 62 éves Mazowiecki, aki 1961 és 1971 között parlamenti képviselő volt, a Szolidaritás országos végrehajtó bizottságának ugyancsak szombaton tartott gdanski ülésén a testület teljes támogatását kapta meg. A köztársasági elnök döntése új korszak kezdetét jelenti, nemcsak Lengyelország háború utáni történetében, de az egész szocialista táborban, ahol most első ízben kerül kormányfői posztra egy olyan politikus, aki nem a kommunista pártot képviseli.

A köztársasági elnök döntését ismertető közlemény szerint Wojciech Jaruzelski a lengyel parlamentben képviselttel rendelkező és a parlamenten kívüli politikai és társadalmi erővel folytatott széles körű

konzultációk után határozott így. Az elnök — így a közlemény — a lehető legrövidebb időn belül eljuttatja javaslatát a lengyel alsóház elnökéhez, mivel a kinevezett kormányfő személyét e testületnek jóvá kell hagynia.

A köztársasági elnök szerint az ország jelenlegi helyzetében szükségesszerűvé vált olyan kormány alakítása, amely rendelkezik a szükséges támogatással a parlamentben és széles társadalmi bizalmat élvez. Egy ilyen kormány létrejötte kedvező feltételeket teremt ahhoz, hogy az ország minél hamarabb felülkerekedhessen a gazdasági nehézségeken, folytatódhassanak a kerekasztalnál született egyezségeknél megfelelő reformok.

A Szolidaritás országos végrehajtó bizottsága szombati üléséről kiadott közlemény szerint a végrehajtó bizottság teljes támogatást ígér egy, a Szolidaritás vezette kormány megalakításához, ami végleges szakítást jelentene a párt-nomenklatúrán alapuló monopolisztikus hatalomgyakorlás eddigi rendjével. A végrehajtó bizottság bizalmáról és támogatásáról biztosította a kinevezett miniszterelnököt, Tadeusz Ma-

zowieckit, és reményét fejezte ki, hogy jelölése a Szolidaritás parlamenti csoportjának helyeslésével fog találkozni.

A köztársasági elnök döntésének közzététele időpontjában zárt ajtók mögött még mindig tanácskozott a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bi-

Baku: Vezirov, a bizalomvesztett pártvezér

Kilátás újabb sztrájkokra

— Több százezer ember gyűlt össze szombaton az azerbajdzsáni főváros, Baku főterén — közölték a szervezők telefonon nyugati hírügynökségek moszkvai tudósítóival. A megmozdulást a nem hivatalos azerbajdzsáni Népfrent hirdette meg.

A követelések között szerepel a köztársaság nagyobb gazdasági és politikai autonómiája, a helybeliek által alkalmatlannak minősített parlamenti képviselők visszahívása, új választások kiírása, a Népfrent hivatalos elismerése, illetve azerbajdzsáni fennhatóság szavatolása a jövőben a Karabah-hegyvidéken. (Követelik ugyanis, hogy Moszkva szüntesse meg a Karabah-hegyvidék közvetlen szövetségi irányítását, amelyet a tavalyi véres örmény-azerbajdzsáni összecsapások nyomán vezettek

zottsága, amely állást kíván foglalni az új kormány és a LEMP abban való részvételének kérdésében. A köztársasági elnök döntéséről tájékoztató közleményből azonban arra lehet következtetni, hogy Mazowiecki kinevezésére a LEMP álláspontjának ismeretében került sor.

be. Navim Ragimov, a tüntetést szervező Népfrent vezetője telefoninterjújában kitért arra, hogy a szervezet megróbbalt megegyezésre jutni a köztársasági vezetéssel. Mint mondta, a Népfrent képviselői a hét elején tárgyalásokat folytattak Abdul Rahman Vezirovval, az Azerbajdzsáni KP első titkárával, a megbeszélések azonban eredménytelenek maradtak.

Ragimov „birodalom nélküli cárnak” minősítette a köztársasági első titkárt, és azt mondta, hogy Vezirov elvesztette a helybeliek bizalmát. A Népfrent egyik szóvivője elmondotta: általános sztrájkra szólítják fel Azerbajdzsán lakosságát arra az esetre, ha a köztársaság vezetősége továbbra sem hajlandó eleget tenni a fenti követeléseknek.

Páneurópai piknik NDK-sokkal

Áttörve az aranykapu...

— A Sopron mellett tömeges szökés után szombaton éjjel 450 NDK-beli állampolgár indult útnak Bécsből az NSZK-ba. Mintegy 150 személy három különautóbuszal még szombaton késő este, háromszázan pedig vasárnap kora hajnalban különvonaton keltek útra az NSZK giesseni menekültábrába.

A bécsi nyugatnémet nagykövetség, amely szombaton este soron kívül a szükséges papírokkal és pénzügyi segéllyel látta el a keletnémeteket, úgy nyilatkozott, hogy a soproni tömeges szökés mintegy 350 keletnémet érkezett Ausztriába. Az éjszaka útrakeltek között korábban átszöktek is vannak.

Az APA osztrák hírügynökség tudósítójának helyszíni beszámolója szerint a Sankt

Margarethen, (Szentmargitbánya) és Sopron közötti régi úton, a páneurópai piknik alkalmából kijelölt átkelőnél a rendezvény osztrák résztvevői keltek volna át éppen, amikor magyar területen emberek nyomultak előre, és szétnyomva a kaput, átfutottak osztrák területre, elsodorva a várakozó osztrákokat.

A magyar határőrök nyilvánvalóan nem számoltak a váratlan akcióval, nem avatkoztak közbe — írta az osztrák hírügynökség. Az APA tudósítója szerint a tömeges szökés után még több kisebb csoport sétált át a nyitott kapun, amíg mintegy másfél óra múlva a magyarok ismét megkezdték az átkelők ellenőrzését, s már a határ felé tartókat is igazoltatták.

Rádióaktív üzenet Romániából

— Jugoszláv lapjelentések szerint a Duna menti Kladovo környékét Románia felől elárasztó nagy mennyiségű szennyezett por tönkretette a város környéki mezőgazdasági kultúrát. Kladovo lakosai attól tartanak, hogy a pusztító hatású por nukleáris szennyezőanyagokat tartalmaz. Az állítólag sugár-szennyezett por vagy a román hegyvidéki atomtemetőkből, vagy pedig a turnu severin-i nehévíz-

üzemből származik. Kladovóban elterjedt a turnu severin-i üzemben megrepedt egy nehévíz-üzemzetetésére szolgáló csővezeték.

A belgrádi atomfizikai kutatóintézet vizsgálatokat folytat az üzemben. Az intézmény illetékesei egyelőre csupán annyit tudtak mondani, hogy mintegy 150 kilométerre innen, a jugoszláv fővárosban nem észlelték a radioaktív sugárzás szintjének növekedését.